

Xujun xi tjun kits'ínkjihi nda postru Pablo xuta ninku Corinto

B'i ts'ín kikjaniñaha Pablo xuta ninku xi tjin nanki Corinto

¹ An Pablo, Ntjaná kits'ín mana nku nda postruhu Jesucristo at'aha b'a ts'ín kama mjehe. An ko nda nts'eé Sostene ² tísuniñaihi jun xuta ninkuhu Ntjaná xi tintsuḅoo nanki Corinto. Cristo Jesu kits'ín nga Ntjaná kikj'áts'enuu. Kinchjanuu nga kjuáts'enuu xi nkú ta kits'ínko ngatentee xuta xi tu má xi tjeheñ ni s'ejihin Nda Ntjaná Jesucristo. Kui xi Nda Ntjaná ko ta Nda Ntjaha xuta xu'bo.

³ Kas'enuu kjuanda ko kjuajyu xi tsjáná Ntia Na'miná ko Nda Ntjaná Jesucristo.

B'i ts'ín tsjáha Pablo máb'achjhi Ntjaná nk'ie nga f'áitsjehen xi nkú ts'ín nda kits'ínkoho Ntjaná xuta ninku Corinto

⁴ Tehente tsjáha máb'achjí Ntjaná nga f'áitsjenna jun, at'aha kisakúnuu kjuandaha Ntjaná. Cristo Jesu kits'ín nga kisakúnuu kui niu. ⁵ Kits'ín nga kin'ekjóhooon ngayje tíkjá kjuanchiná xi tsjá Ntjaná. Kui kjuanchinóo xi nkú ts'ín tjihin nga chubo ko xi nkú ts'ín tjihin nga kamankjinnuu ni xi ts'e Ntjaná. ⁶ B'a ts'ín kis'ejña chjiji ajinnuu nga kjuaxi én nda tsuhu Cristo xi kis'enjminuu.

⁷ Kui nga najmi ndyjat'ahanuu ndaha nku kjuanda xi tsjá Ntjaná nk'ie nga tichuyóhoo nistjin

nga kuakúchji yjoho Nda Ntíaná Jesucristo. ⁸ Kō ndjá ts'ínkinchánuu Ntíaná santaha nistjin xi fekuu, tū xi najmi tjin ni xi n'enijéhenuu nistjin nk'ie nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesucristo. ⁹ Ts'íntjusun Ntíaná ni xi tsu. Kui xi kinchjanuu nga nkuhú kamakoo Ntíhi, kui xi Nda Ntíaná Jesucristo.

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga najmi nda tjin tsa najmi nkuhú k'ua xinkjín xuta ninku

¹⁰ Jun já nts'e, ngajoho Nda Ntíaná Jesucristo b'a tíxinnuu nga nkuhú ni xi chubo kō nkuhú ch'oo xinkju. Nkuhú kas'eyanuu kō nkuhú ni xi n'oo.

¹¹ B'a tíxian, já nts'e, at'aha xinkjín Kloe kitsúyana nga kjuachán rú tjin ajinnuu. ¹² Tjin rú ajinnuu xi: “An tjennkia Pablo”, tjincha tsu rú. Kō rú tjin ngá xi: “An tjennkia Apolo”, tjincha tsu rú. Kō ta tjin rú ngá xi: “An tjennkia Pedro”, tjincha tsu rú. Kō ta tjin rú ngá kj'ai xi: “An tjennkia Cristo”, tjincha tsu rú.

¹³ Nga chasehe raá, ¿a tsakjányahá yjoho Cristo? ¿A Pablohó kis'et'a kruu ngandanuu? ¿A Pablohó kikj'áts'enuu nk'ie nga kisaténtó? ¹⁴ Tsjaha máb'achjíhi Ntíaná nga najmi tjin ajinnuu xi an tsatentá, nku tutuhú Krispo kō Gayo. ¹⁵ B'a ts'ín najmi ch'a xi b'a kuitsuhu tsa an kikj'ats'an.

¹⁶ Ta tsatentá xinkjín nda Estefana. Najmi ta f'áítsjehenna tsa tjin sa kj'ai xi tsatentá. ¹⁷ At'aha najmi kui xá xi kitsjana Cristo, tsa xuta kuatentá. Nk'ie ní k'uenijmía én nda tsuhu, kui ní xáha xi kitsjana. Kō najmi én nanka ts'inchjén nga nchja, tū xi najmi nku én tiya kamaha ngabayaha Cristo t'a kruu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ajihin ni xi kits'ín Cristo kis'ejña chji nga'yúhün kō kjuankjintak'uhün Ntjaná

¹⁸ Én xi s'enijmí ngat'a ts'e xi nkú ts'ín k'ien Cristo t'a kruu, kui xi tū a éhén maha xuta xi tindyja. Tunga máha ñá xi kin'ek'ankiná, nga'yúhün Ntjaná maná kui éen. ¹⁹ At'aha b'i títu Ntjaná má nga tít'a xujun:

Ts'inndyja kjuankjintak'uhün já xi nanka ts'innkjink'un.

Ts'inndyjajian xi nkú ts'ín ts'innkjink'un já nkjink'uun.

²⁰ ¿Yá nda xi nanka ts'innkjink'un? ¿Yá nda xi tū xí mahá ra xujun? ¿Yá nda xi maha nchjanijmíyaha ni xi tjin asuntei? Tū a nihí kits'ín ma Ntjaná kjuankjintak'un nanka xi tjin asuntee. ²¹ At'aha ajin kjuankjintak'un nankaha Ntjaná y'enda nga najmi kjuankjintak'un xi tjihin xuta skuekoḥo ra. Kama mje níhi nga xuta xi s'ejihin én xi tís'enijmíu, nga kui xi ts'ínk'anki, én xi tū a éhén maha xuta.

²² Xuta xi ntje judio tjeheḥen ra mjehe skue kjuankjúhün Ntjaná, kō xi najmi ntje judio tjeheḥen ra mjehe kuasínñjuhu nku kjuankjink'un nanka. ²³ Tunga jin, nga kis'et'a kruu Cristo tíb'enijmí. Kui nij xi najmi sasihin xuta xi ntje judio tjeheḥen ra kō tū a éhén maha xuta xi najmi ntje judio tjeheḥen ra.

²⁴ Tunga máha xuta xi Ntjaná kinchjaha nga kjuáts'e, ndaha tsa xi ntje judio tjeheḥen ra kō ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjeheḥen ra, kui xi ts'ínkjáihin nga ajihin Cristo tsakúchji Ntjaná nga'yúhün kō kjuankjintak'uhün. ²⁵ At'aha ni xi

y'énda Nt̄ianá xi t̄u a nihí maha x̄uta, 'yún t̄jín saha sin nk'ie nga ni xi ts'innkjink'un x̄uta. Kō má b'a maha x̄uta nga ts'innkjink'un nga najmi t̄jih̄in nga'yún Nt̄ianá, yō ní 'yún bakúchji nga'yúh̄un nga nga'yún xi t̄jih̄in x̄uta.

²⁶ Jun já nts'e, n'ekj'áitsjon xi nkú ts'ín kinchjan̄uu Nt̄ianá nga kjuáts'en̄uu. Najmi nkjin mahanu xi yaha nga nkjink'un. Najmi nkjin mahanu xi já k'aku. Najmi nkjin mahanu xi nk'a t̄joon. ²⁷ Tunga xi t̄u a x̄utahá maha x̄uta, kui xi j'ájin Nt̄ianá t̄u xi tsjáha r̄a kjuasuba já nkjink'uun. Kō j'ájin x̄uta xi najmi chumi ni chj̄ih̄i r̄a nginkun x̄uta t̄u xi tsjáha r̄a kjuasuba já xi nk'a t̄jen. ²⁸ T̄a j'ájin x̄uta xi najmi b'achj̄ih̄i r̄a x̄uta kō xi najmi nda tí'mih̄i. T̄a j'ájin santaha ni xi najmi kjee t̄jín t̄u xi kjéxihin ni xi ja t̄jín. ²⁹ B'a kits'ín Nt̄ianá t̄u xi najmi ch'a nk'a kama k'uasjehe yjohō nginkun.

³⁰ Tunga nkuhú kits'ín makon̄uu Nt̄ianá Cristo Jesu kō kits'ín nga Cristo tsichu ma kjuankjintak'unná. Ngat'aha ni xi kits'ín Cristo nax̄u tsichu maá nginkun Nt̄ianá, kikj'áts'ená kō y'échj̄intjai jéná. ³¹ Kui b'a maha, xi nkú ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá: “Xi nk'a k'uasje yjohō, ngat'aha ní ni xi kits'ínkohō Nt̄ianá, kui ní ngat'aha nga nk'a kat'asjehe yjohō.”

2

B'i ts'ín kits'ínkjátsjehen Pablo xuta n̄inku Corinto xi nkú ts'ín y'énijm̄ih̄i én nda tsuhu Cristo

¹ Já nts'e, nk'ie nga tsichuk'ienijm̄in̄uu én xi Nt̄ianá t̄ib'éj̄ña chji nd'ai, najmi én tsjo tsu kits'inchjén kō tsa én xi nan̄ka. ² Najmi kama

mjena tsa kj'aí nihi kinchja ajinnuu. Nku tutuhú Jesucristo kinchjanijmíya ko á kruu k'ient'áha.

³ Nk'ie nga tsátejñajinnuu najmi nda chánka kama yjona. Títsankjun níná ko xí tíb'atsénkjúnná.

⁴ Ko nk'ie nga y'enijmínuu ko tsakuyánuu éhen Ntíaná, najmi kits'inchjén én nkjink'un xi s'ejihín xuta. Espirituhu ní Ntíaná ko nga'yúhun Ntíaná y'ejña chjiko'hona ni xi kinchja, ⁵ tu xi s'ejihinnuu Ntíaná xi tjihín nga'yún, najmi kjuankjink'uhun xuta.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Espirituhu Ntíaná xi y'ejña chjiná kjuankjink'uhun Ntíaná

⁶ Tunga ajihín ní xuta xi ja tsichu mankjihín ni xi ts'e Ntíaná kjuankjink'un n'echjén nk'ie nga chubakoi. Najmi kjuankjink'un xi ts'ínchjén xuta n'echjén nga chubai, ko ta ndaha najmi kjuankjink'un xi ts'ínchjén já xi batéxuma n'echjén, já xi ndyja ndyjun nkiní. ⁷ Nk'ie ní bakuyái éhen Ntíaná, chubanijmíyai ni xi kits'ínnkjink'un Ntíaná nga y'ejña 'ma. Kui niu xi y'énda Ntíaná kintehe ni nga kits'ínnda asuntee. B'a kits'ín tu xi s'ehená kjuachánka. ⁸ Ndaha nku xi batéxuma asuntei najmi kamankjihín kjuankjintak'un xu'bi. At'aha tsa kamankjihín niu, najmi kingját'a kruu ra Nda Ntíaná xi tjihín kjuachánka.

⁹ Tunga b'ahá kama xi nkú ts'ín tjít'a éhen Ntíaná:

Ni xi najmi kkie xuta ko najmi kint'é,
xi ndahachí najmi kjee n'enkjink'un,
kui nihi xi Ntíaná y'énda títjun,
ngandaha xuta xi incha tjoho Ntíaná.

¹⁰ Espirituḥu Nt̄ianá y'éjña chjiná ni xi y'enda títjun Nt̄ianá. At'aha Espirituḥu Nt̄ianá be sisin ngayjee ni xi t̄jín ko santaha ni xi 'yún nankaha Nt̄ianá. ¹¹ At'aha, ¿yá xi be xi nkú ts'ín ts'innkjink'un xuta xi kj'ai? Nku tutuhú xuta xu'bo xi be xi nkú ts'ín ts'innkjink'un. B'a ta ts'ín najmi ch'a be xi nkú ts'ín ts'innkjink'un Nt̄ianá. Nku tutuhú Espirituḥu Nt̄ianá be xi nkú ts'ín ts'innkjink'un.

¹² Ngat'a ts'añá bi, nginkun Nt̄ianá nibáha Espiritu xi kin'ekjáihín, najmi asuntej ts'e. Nt̄ianá kitsjáná Espirituḥu tu xi kamankjihinná kjuanda xi kitsjáná. ¹³ Kui niu xi chubaj nk'ie nga bakuyái. Najmi n'echjéin én xi bitjuhu kjuankjink'uhun xuta. Kjuankjink'un xi bitju níhi Espirituḥu Nt̄ianá n'echjéin. B'a ts'ín 'miyaha ri xuta xi t̄jñajihin Espirituḥu Nt̄ianá ni xi ts'e Espiritu.

¹⁴ Xuta xi najmi t̄jihin Espirituḥu Nt̄ianá najmi ts'ínkjáihin ni xi ts'e Espiritu, at'aha tu a nihí maha. Najmi t̄jín nkú ts'ín kama kamankjihin ra, at'aha nku tutuhú Espirituḥu Nt̄ianá b'éjña chji niu. ¹⁵ Xi t̄jñajihin Espirituḥu Nt̄ianá, kui xi mankjihin ni xi t̄jín. Tunga xuta xi k'oḥ najmi mankjihin á kj'ai ts'ín ts'innkjink'uhun xuta xi t̄jñajihin Espirituḥu Nt̄ianá.

¹⁶ At'aha b'i ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá:

¿Yá xi be xi nkú ts'ín ts'innkjink'un Nt̄ianá?

¿Yá xi tsjaniyaha?

Tunga ñá bi, n'enkjínkaán xi nkúhu Cristo at'aha Espirituḥu Nt̄ianá t̄jñajinná.

3

B'i ts'ín kitsúya Pablo xá xi kikanéhe ko xá xi

kikanéhe Apolo ajihin xuta ninku Corinto

¹ Jun já nts'e, najmi kama kinchjakoṇuu xi nkú ts'ín nchjaka xuta xi tǎñajihin Espirituhu Ntíaná. Kinchjako nínuu xi nkú ts'ín nchjaka xuta xi asuntee tjeḥen ra, xi nkúhu xuta xi as'ai kuakatuts'ihin ra nga kuakakj'á éḥen Cristo. ² Kintehe ni nga ni xi ndjá kuakuyánuu, tu ni xi najmi ndjáhá tsakuyánuu. At'aha b'a k'un ntí xihí k'un, ntí xi tu ntáchikihí 'bi, xi najmi ma kjine ni xi ndjá. Kō santaha nd'ai najmi kjeē tǎñdanuu yjonuu tsa kamankjinnuu ni xi nanka tǎñ.

³ Asuntee y'a sanuu. Nk'ie nga tǎñ sa ajinnuu kjuanchini kō kjuachán, ¿a najmi asunteeḥé y'ahanuu? ¿A najmi b'ahá ts'ín tintsuḅoo xi nkú ts'ín tǎñtu xuta asuntee? ⁴ At'aha tǎñ xi: “An tjennkia Pablo”, tǎñtu kō tǎñ ngá xi: “An tjennkia Apolo”, tǎñtu. Nk'ie nga b'a tǎñ'o, ¿a najmi b'ahá tǎñ'o xi nkú ts'ín xuta xi najmi be Ntíaná, xi najmi tǎñajihin Espirituhu Ntíaná?

⁵ ¿Yáha Pablo? ¿Yáha Apolo? Tu já musuhú niu xi Ntíaná kits'ínchjéḥen tu xi s'ejihinnuu. Nga nkúnkúj kin'ej xá xi kitsjáñi Ntíaná. ⁶ Xi nkúhu tsa an y'entje yá tuu kō Apolo kikuḥun, tunga Ntíanáhá xi kits'ín nga kisá yóo. ⁷ Kui b'a maha, najmi xi b'éntje yóo kō ta ndaha xi kuḥun, tsa kui xi chánka. Nku tutuhú Ntíaná xi kits'ín nga kisá yóo, kui xi chánka. ⁸ Xi b'éntje kō xi kuḥun yóo tu nku chubáhá. S'echjihí nga nkúnkú xi nkú ts'ín kits'ínxá. ⁹ Nga nkúnkúj makoṭi xinkṭi nga tǎñ'exát'aihi Ntíaná. Jun xi nkú joyaha jǎñ xi ts'e Ntíaná xi jǎñ tǎñ'exájjǎñ.

Jun xi nkú joyaha ni'yaha Ntíaná. ¹⁰ Xi nkú ts'ín

tíjña kjuandaha Ntíaná xi kitsjána, an xi kama nda maestru chjinejxó xi kingjájña tuts'in ni'yoo. Kó kj'ái ngá xi tíjñcha kjesíntjen xjóho ni'yoo nd'ái, tunga ndahá ts'ín kats'ínnkjink'un nga nkúnkú xi nkú ts'ín ngjuajndjuko xjóo. ¹¹ At'aha Jesucristo, kui xi tuts'in xjóho ni'yoo. Najmi ma s'ejña sa kj'ái tuts'in xjó nga xi ja kjijñoo.

¹² Asun tuts'in ni'yoo kama chjúsíntjen xjó xi kamandakoho toonsine, kó a ra toontaba, kó a ra ndjió tsjó k'un, kó a ra yáte, kó a ra ndji, kó a ra xka. ¹³ S'ejña chji xá xi kits'ín nga nkúnkú xuta nístjin nga kuasehe Ntíaná ni xi kits'ín xuta. At'aha nd'í xi kj'uaí kui nístjiun k'uéjña chji xi nkú k'un xá xi kits'ín nga nkúnkú xuta. ¹⁴ Xi kits'ínnda xjó xi kuichúkjuaha nd'íu, kui xi ts'ínnkjáñhin chjíhi. ¹⁵ Tunga xi kits'ínnda xjó xi k'uétihi nd'íu, kui xi ndyja ni xi kits'ín, ndaha tsa tu kui kuankihí xi nkú maha xi nd'í bitjulin.

¹⁶ ¿A najmi yanú nga jun xi nínkuhu Ntíaná kó nga Espirituhu Ntíaná tíjñajinnuu? ¹⁷ Tsa tjín xi ts'ínnkatsún nínkuhu Ntíaná, Ntíaná ts'ínnkje xi b'a ts'íiun. At'aha tsje nínkuhu Ntíaná, kó jun bi, jun xi nínkuhu Ntíaná.

¹⁸ Najmi tu ch'a k'uanachaha yjoho. Tsa tjín ajinnuu xi b'a maha nga kui xi nkjink'un xi nkúhu já nkjink'un xi tjín asunntee, tu sa ní nku nda xi najmi chumi nihi xi maha kats'ín ma yjoho, tu xi b'a ts'ín kuichú ma kjuaxihi nku xi nkjink'un. ¹⁹ At'aha kjuankjink'un xi tjín asunntee, kui xi tu a nihí nginkun Ntíaná. At'aha b'i ts'ín tjít'a éhen Ntíaná: “Ntíaná ts'ín nga ta kuihi kjuamañaha já nkjink'uun jnejin.” ²⁰ Kó b'i ta ts'ín tjít'a ya:

“Nt̄ianá be nga t̄u a nihí ni xi ts'ínkjink'un já nkjink'uun.”

²¹ Kui b'a maha, najmi t̄u ch'a nk'a k'uasjehe yjohō ngat'ahā yá xi tjennki. Jun kich'o ngayjee ni xi t̄jín. ²² Pablo, Apolo ko Pedro, asuntee, kjuatík'uun ko ngabayoo, ni xi tíma ko ni xi kama, ngayjee niu jun kich'o. ²³ Cristo y'anuu, ko Nt̄ianá y'ahā Cristo.

4

B'i ts'ín kitsúya Pablo nkú t̄jhin rá xáha já postru

¹ Kui b'a maha, já xi ts'ínxát'ahā rá Cristo katumanu u j̄in nga chasen̄i, já xi kik'ai xáha nga kuakúya ni xi y'éjña 'ma Nt̄ianá n̄istj̄in nk'ie ko mjehe nga k'uéjña chji nd'ai. ² Yahá nga xi 'baihi nku xá binchihi nga kixi ngjuaikō xáha. ³ An bi najmi kjintahana tsa chasohō mí nihi xi nda ko tsa najmi nda títs'ian ko tsa nku nda jue xi b'a ts'ín. Ta ndaha an najmi be xi nkú ts'ín ts'innisih̄i rá yjonā tsa mí nihi.

⁴ Nda t̄jya kjuankjintak'unna t̄unga najmi kuihí niu tsuhū rá tsa najmi tjenna. At'ahā Nt̄ianáhá xi basehe ni xi ts'ian. ⁵ Kui nga najmi t̄u chasehe ruu yá xi nda títs'ín ko yá xi najmi nda títs'ín kintehe ni nga k'uaí Nda Nt̄ianá. At'ahā kuihí xi kuakúchji ni xi t̄jña 'ma má jyuun ko k'uéjña chji xi nkú ts'ín tjintuyá animaha xuta. Kui n̄istjiun Nt̄ianá nda ts'ín kuinchjane xuta xi nkú ts'ín kanéhe nga nkúnkú.

⁶ Jun já nts'e, Apolo ko yjonā kuanch-janjimíyahana t̄u xi cháhanu nga najmi t̄jhin nga kuit̄játihū xi nkú ts'ín t̄jít'a. Kui nga najmi t̄u cháka katumahānu yjonū ngat'ahā xi tjennkiu

ko as'ai najmi n'echjíhi ruu xinkuu. ⁷ At'aha, zyá xi b'a títsu nga ji xi 'yún nda sai ajihin xuta xingisoo? Ngayjee ni xi tjíhin tu kik'aihíri. Nk'ie nga tu kik'aihí ri ni xi tjíhin, zá chuba chánkaha t'n'esjeheni yjohi, xi nkúhu tsa najmi tu kik'aihí ri ni xi tjíhin?

⁸ Jun ja tjínnuu ngayjee ni xi mjenuu. Ja kama nchinó. Ja tsichumo xi nkú joyaha já rej xi najmi ta machjéhen ra jin. Mjena tsa já rej kjuaxi kamo kai, tu xi b'a ts'in ko jin sakút'ahaní xánuu nga ta kuatexumai. ⁹ At'aha b'a mana nga jin xi tí'mini já postru Ntíaná kitsjante nga kamaí xi nkúhu já xi finijé, xi tjín nga n'ek'ien. Ntítsjee ko xuta tibe ni xi tímat'ain. ¹⁰ Jin xi xuta chini tí'mini at'aha Cristo n'exát'aihi, ko jun xi xuta nkjink'un kamo nga kis'ejinnuu Cristo. Jin xi najmi tjínni nga'yún, jun xi tjínnuu nga'yún. Jun nda ts'in ts'ínkjáínnuu xuta, jin ch'on ts'in ts'ínkjáínni.

¹¹ Santaha nístjin nd'ai kjintjía týai ko santaha ni xi s'i najmi tísakúni. Najmi tjínni najyun, tábich'onjinni ko chuba tinimasún níi. ¹² Jin kjeneni yjoni. Ch'on tsuni xuta, tunga binchintjái níi xi b'a tsuni tu xi Ntíaná nda ts'ínkoho ra, ndaha tsa b'a títsuni. Tjennki unkiení xuta, tunga n'e chúkjuá níi. ¹³ Ch'on ts'in nchjayaneni xuta, tunga én ndahá n'ek'óyaihi xi b'a tsuni. Ja tsichu mai xi nkúhu stjé ajihin xuta asuntee, xi nkúhu ni xi najmi chumi ni chjíhi ra. B'a tímat'ain santaha nístjin nd'ai.

¹⁴ Najmi táb'et'ánuu ni xu'bi tsa tu xi tsjahanuu kjuasuba. Táb'et'á níná ni xu'bi tu xi títsjaníyáhanuu jun xi ntína xi tjona. ¹⁵ At'aha ndaha tsa s'enuu te mii xi kuakúyanuu éhen Cristo,

tunga najmi nkjihín na'mi xi s'enūu. An tsichu ma xi nkúhu tsa na'minūu nga y'enijmínūu én nda tsuhu Cristo Jesu, kui xi kits'ínk'íéntu tík'unūu.

16 Kui b'a maha, títbankihinūu nga chase chubayahanú tu xi b'a ta n'ehenu. 17 Kui kjuaha nga tít's'ínkjísehenu Timoteo, xi ta kikj'áts'ehe Nda Ntíaná. Kui xi xi nkú joyaha ntína xi tjona, xi ma 'yún k'an. Ts'ínkj'átsjennūu xi nkú tít's'ian nga tít's'inxát'aha Cristo Jesu, xi nkú ts'ín bakuyá ngayjee ninku xi tjin tu má xi tjeén ni.

18 Tjin xi chuba títbasin títjuhún ajinnūu at'aha b'a tít'su nga najmi kfínsenuu. 19 Tunga tsa Ntíaná mjehe, kfínse xatínūu ko skue najmi tu nkú tít'su jóo. Ta skue nkú tu nk'a xáha xi b'a tít'icha tsu. 20 Nk'ie nga Ntíaná batéxumaha xuta, ni xi ts'ín xuto bakúchji nga Ntíaná batéxumaha, najmi ni xi tsu. 21 ¿Má nihi xi mjenuu? ¿A nk'ie nga kfínsenuu, ndjá ts'ínkonūu? ¿A ra tu sahá kjuatjo kfínkonūu ko nimakjua kuasenuu?

5

B'i ts'ín tsasehe Pablo kjuaha nda xi tijnajihin xuta ninku Corinto

1 Kjuaxi nga tinu'yá nga tijnajinnūu nku xi ta kuihi najúhún tijnako, ni xi ta santaha xuta xi najmi be Ntíaná najmi ts'ín. 2 ¿Nkú ts'ín nga tsjo tímahanūu xi nkú ts'ín tífi ninku? ¿A najmi tjihín ni nga k'úé babanūu ngat'aha ni xi tímoo ko najmi ta k'uauntehe ruu nga k'úéjijnajinnūu nda xi b'a tít's'ín?

3 Ndaha tsa kjin tijnanūu tunga animanahá tintsubajiun. Kui nga b'a mahana xi nkúhu tsa

tíjñajinnuu. Kò xi nkúhu tsa tíjñajinnuu, ja b'a kixian nga najmi nda tjin ni xi títs'in ndo. ⁴ Nk'ie nga kama ñjakú xi nkúhu tsa an kúátejñajinnuu kò tã k'úéjñajinnuu nga'yúhùn Nda Ntíaná Jesu, ngajohò Nda Ntíaná Jesu ⁵ n'ekjas'ohoon ndanindoo nda xi b'a títs'íun. B'a ts'in katatsuhun yjoninte ngatitsuhun tũ xi n'ek'ankihi animaha ndo nistjin nga kj'uaí ngáha Nda Ntíaná Jesu.

⁶ Ngat'a ts'e xi nkú ts'in tintsuboo, ¿nkú ts'in nga tsjo tímahanuu nk'ie nga tín'ekjóhooon nda xi b'a títs'íun? ¿A najmi yanú nga kutin na'yu san ts'insanyje na'yu ninkuon? ⁷ Ngatitsuhun ndo, kui xi nkú joyaha na'yu san. Títs'ínkatsúnnuu ngatitsuhun. Chjúxiun ndo xi nkú tã ts'in xuta xi ntjehe judiò tjeheñ rã nga kjexín na'yu soon kintehe ni nga k'uasje S'í Pascua. At'aha Cristo ja k'ienttjáí ngandaná, kui xi chútsankaha S'í Pascuaná kò jun xi nkú joyaha na'yu tsetse xi najmi tã tjihin rã na'yu san. ⁸ Kui b'a maha, n'esjekohoná S'íu ninkuan xi najmi tjihin na'yu san. Kui xi tsuhu rã nga najmi tã kas'ejñajinná kjuangak'un kò kjuach'onk'un. Tũ sa ní je kas'eyaná kò naxu.

⁹ Xujun xi ja kits'inkjínuu b'a kixinnuu nga najmi tũ n'engujinkoo yjonuu xuta xi fantuko jminchjín nga najmi kjee bixan. ¹⁰ Tunga najmi xuta xi najmi behé Ntíaná kinchajihin nga b'a kixian. Tã ndaha xi 'yún mjehe toon, tã ndaha xi ts'in ndyjé, kò tã ndaha xi ts'intsjohò ntia xi ntsja xuta ts'inndaha. At'aha tsa najmi kuintsubajihun xuta xi b'a ts'íun, tjihín ni nga kuitju ei asunntee ma. ¹¹ Nk'ie nga kits'inntúnuu, b'a kixinnuu nga najmi tũ n'engujinkoo yjonuu xi chubã já nts'éé

ts'ín ma yjohō tūnga jminchjín fantuko ngá, kō tsa xi 'yún mjehe toon, kō tsa xi ts'intsjohō ntia xi ntsja xuta ts'innaha, kō tsa xi nchja én ch'on tsu, kō tsa xi ma ch'i, kō tsa xi ndyjé ts'ín. Xi chubá já nts'ehé ts'ín ma yjohō tūnga b'ahá ts'ín ngá, santaha niñu najmi tū chinekoō.

¹² At'aha an najmi tjeheña nga kuasehe tsa tjeheñ jé kō tsa najmi tjeheñ jé xuta xi najmi ninku nchjaha rá. Tūnga máha jun, ¿a najmi tjíhín ni nga chasohō ni xi tíma aya ninku? ¹³ Kui nga tiyú tjennkihinu nda ngatitsuun. Xuta xi najmi ninku nchjaha rá bi, Ntíaná tjeheñ rá nga kuasehe tsa tjeheñ jé kō tsa najmi tjeheñ jé.

6

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín tjíhin nga s'enda nku kjuasti ajihín xuta ninku

¹ Tsa kjuasti sakúkohō xinkjín já nts'eé, ¿á ma k'un fisehe rá já jue xi najmi benkjúhun Ntíaná tū xi k'úendaha kjuaha, antehē ni nga xuta xi s'ejihín Ntíaná nguaisehe rá? ² ¿A najmi yanú nga xuta xi s'ejihín Ntíaná kuasehe ni xi nda kō tsa xi najmi nda xi kits'ín xuta xi tjín asuntee ndyjun nkini? Tsa jun xi b'a n'oo, ¿nkú ts'ín najmi kamanuu k'úendahanu nku ni xi najmi 'ni tjín? ³ ¿A najmi yanú nga tá santaha ntítsjee chaseéhe mí nihi xi kits'ín? Kui nga tjíhin nga kamahaná k'úendaá kjuasti xi sakúná asuntei.

⁴ Kui nga tsa tín'ekokjuahanu xinkju ngat'aha kjuasti xi tjín asuntei, ¿á já xi najmi yankjúhun ajihín xuta ninku tibankísehe ruu nga k'úendaha kjuanu? ⁵ B'a tíxinnu tū xi kama subahanu. ¿A

najmi tjihin ajinnuu nku xi nkjink'un, xi kamaha k'uenda kjuā xi tjinkohō xinkjín já nts'eé? ⁶ Tu sa ní nginkun já xi najmi s'ejihin Ntíaná tijncha ts'ínkokjuā xinkjín já nts'eé.

⁷ Nga tā juhun tjínkonuu kjuāsti xinkiu tsuhu rā nga ja tindyajinnuu. ¿Á najmi tū sahá tín'e chúkjuahanu ni xi najmi b'a tjín xi tín'enuu? ¿Á najmi tū sahá tí'baintehenu nga n'ehenuu ndyjé? ⁸ Tunga tā juhún ni tín'o ni xi najmi b'a tjín kō ndyjé. Najmi xutā xi kj'aí xi b'a tín'ohō. Já nts'ehé ní xi b'a tín'ohō.

⁹ ¿A najmi yanú nga xutā xi najmi naxu ts'ín nginkun Ntíaná, kui xi najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuatéxumaha? Najmi tū ch'anachohō yjonuu. Xi fantukō jminchjín nga najmi kjee bixan, xi ts'intsjohō ntjā xi ntsja xutā ts'inn_daha, xi najmi benkjún kjuabixahan, já nō ya, ¹⁰ xi ts'ín ndyjé, xi 'yún mjehe tōon, xi ma ch'j, xi ch'on ts'ín nchjane xutā, kō xi b'anachaha xutā nga kje'áha ni xi tjihin, ngayjee xi b'a ts'ín najmi kama kjuas'enjin nga Ntíaná kuatéxumaha. ¹¹ Kui ni xu'bi kits'ín k'ua xi tjín ajinnuu nistjin nk'ie, tunga nd'ai ja kisanéjnunuu. Ntíaná ja kikj'áts'enuu. Ja naxu tsichumo nginkun Ntíaná ngat'aha ni xi kits'ín Nda Ntíaná Jesucristo kō ngat'aha Es-pirituhu Ntíaná.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga Ntíaná ts'e yjon-intená

¹² “Ma ts'ian tū mí nihí ni”, tsu xutā. B'a tjín, tunga najmi ngandanáá ngatentee niu. Ndaha tsa ma ts'ian tū mí nihí ni, tunga najmi tsjantéhé rā tsa tjín nku ni xi kjé'yúnna nga ts'íints'ena.

13 “Nichinee kants'á t̄jehen ra kō kants'á t̄jehen ra nichinee”, tsu xuta kō b'a t̄jín kjáíhin, tunga Nt̄ianáhá ts'íinkatsún nga joo niu. Najmi kui xáha yjonintená tsa t̄j chubá s̄untukonáá xinkjá. Tíjña ní t̄j xi Nda Nt̄ianá kama ts'ehe kō t̄j xi ts'íihin xáha Nda Nt̄ianá. 14 At'aha nga'yúh̄un Nt̄ianá kits'ínkj'áíyakohō Nda Nt̄ianá ngabayoo, kō ñá bi, nga'yúh̄un t̄j ts'íinkj'áíyakoná ngabayoo.

15 ¿A najmi yanú nga nku te n̄inku nga nkúnkú jun kō nga n̄inku kui xi yjonintehe Cristo? ¿A nda t̄jín tsa nku te n̄inkuh̄u Cristo kamangujinkō nku naská? Najmi. Ndaha tsa mí yjehe. 16 ¿A najmi yanú nga xi ts'ínkō nku naská, kui xi nkuhú bichú makō yjonintehe naskóo? At'aha b'í ts'ín t̄jít'a éhen Nt̄ianá: “Nkuhú yjoninte kuichú ma nga joo.” 17 Tunga xi nkuhú ts'ín makō yjohō Nda Nt̄ianá, kui xi nkuhú bichú makō Espirituh̄u Nda Nt̄ianá.

18 Kui nga t̄jyú t'axíh̄in ruu ngayje t̄jká ni xi ts'ín nga chubá fantukohó xinkjín xuta. T̄j má ngatit-suhún ni xi ts'ín xuta najmi fas'enjin yjonintehe, tunga xi chubá fantukohó xinkjín, kui xi ts'ín nku ngatitsun xi ts'ín chuntí yjonintehe. 19 ¿A najmi yanú nga yjonintenuu xi n̄inkuh̄u Espiritu Santo xi t̄jñajinnuu, Espiritu xi kitsjánuu Nt̄ianá? Najmi t̄j ts'ajuhunnu yjonuu. 20 At'aha kis'echj̄intjainuu nga kich'atsenuu. Kui nga chankjúnkōhonu yjonintenuu Nt̄ianá.

7

B'í ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nga k'úéntukō xinkjín xuta

1 Kuinchjako ma ngánuu nd'ai ngat'aha ni xi kichasjaiyanú nga kin'e nibánú xujun. Nda tjin tsa nku nda najmi kuixan. 2 Tunga tu ngat'aha ní nga ma mjehe nga chuba kjúántukohó xinkjin xuta, kui nga tu sahá kat'entukoho chjuún jáx'iun ko nga jminchjún kas'ehe x'in. 3 Xi tí'mi x'in najmi tu kat'échoho yjoho chjuúhun nga kjúájñako, ko xi tí'mi chjuún najmi tu kat'échoho yjoho x'ihin nga kjúájñako. 4 At'aha xi tí'mi chjuún najmi ta kui batéxuma subaha ra yjoho. Ko ní x'ihin batéxumaha yjoho. B'a ta tjin ts'e xi tí'mi x'in. Najmi ta kui batéxuma subaha ra yjoho. Ko ní chjuúhun batéxumaha yjoho. 5 Najmi tu b'ech'óho yjonuu xinkiu, nku tutuhú tsa tse mjenuu chubakoo Ntjaná. Tunga t'endako tíjunnú xinkiu tu xi tu chubahá nistjin najmi chjúngajnuhunú xinkiu, askahan chjúngajnu ngáhanu xinkiu. At'aha tsa najmi chjúngajnu xinkiu, kjút'ayák'unnuu ndanindoo nk'ie nga najmi kama 'yúhunnuu.

6 Tíb'ejñá ndáinnuu tsa b'a n'oo. Najmi kjuayún títs'ihinnuu kui ni. 7 Mjena kai tsa ngatentee xuta k'úentu suba xi nkúhu an, tunga kj'ái kj'áihí kjuanda xi kitsjáná Ntjaná nga nkúnkáá. Najmi tu nku chuba kjuanda xi kik'ainá.

8 Ngat'a ts'e xi najmi kjee bixan ko jminchín xi ja k'ien x'ihin, b'a tíxian nga nda tjin tsa k'úentu suba xi nkúhu an. 9 Tunga tsa najmi kama 'yúhun nk'ie nga mjehe nga chjúngajnu, tu sahá incha katixan. At'aha tu sahá nda tjin nga kuixan tsa ch'on ts'in kuinchja animaha.

10 Ngat'a ts'e xi ja tsixan títsjaha kjuatéxuma xu'bi, kjuatéxuma xi najmi an ts'an, xi Nda Ntjaná ts'e.

Xi tí'mi chjuún najmi tū kat'éjña x'ih̄in. ¹¹ Tunga tsa ni xi túb'ejñaha x'ih̄in, najmi ta katixahan kō tsa kanchjakōnda ngáha. Kō xi tí'mi x'in najmi tū kat'éjña chjuúh̄un.

¹² Ngat'a ts'e xi tjíntukō xinkjín nga s'ejih̄in kō xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá, an xi b'a tíxih̄in, najmi Nda Nt̄ianá xi b'a ts'ín tibatéxumaha. Tsa nku nda nts'eé tjíñaha chjuún xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá kō tsa yuhū chjuúh̄un nga k'úejñakōhō, najmi tū kat'éjña. ¹³ Kō tsa nku tachjuún tjíñaha x'in xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá kō tsa yuhū x'ih̄in nga k'úejñakōhō, najmi tū kat'éjña. ¹⁴ At'aha nda xi tí'mi x'in xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá, fátsehe Nt̄ianá tū ngat'aha chjuúh̄un xi s'ejih̄in. Kō tachjuún xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá, fátsehe Nt̄ianá tū ngat'aha x'ih̄in xi s'ejih̄in. Tsa najmi b'a maha niu, najmi je ntíhi nginkun Nt̄ianá. Tunga nd'ai Nt̄ianá ja ts'e ntíhi.

¹⁵ Tunga tsa xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá mjehe k'úejña xi s'ejih̄in, tsa x'ih̄in kō tsa chjuúh̄un maha, najmi tjíh̄in kjuá'yún nda nts'eé kō a ra nichjaá nga k'úejñakō xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá. At'aha Nt̄ianá mjehe nga s'ená kjuajyu nga kuintsubaá. ¹⁶ At'aha, ¿nkú n'e yahani ji xi tí'mihi chjuún tsa kuijneihi x'ih̄in? ¿Kō nkú n'e yahani ji xi tí'mihi x'in tsa kuijneihi chjijh̄in?

B'í ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga ja játs'ená Nt̄ianá, kui xi 'yún chjijh̄i ra

¹⁷ Tunga tjíh̄in ni nga kat'entu nga nkúnkú xutā xi nkú ts'ín kitsjáha Nt̄ianá kō kat'entu xi nkú ts'ín tjíntu nk'ie nga Nt̄ianá kinchjaha nga kjuáts'ehe. Kui kjuatéxuma xu'bj̄i xi tsjaha ngayjee xutā ninku.

18 Xi Nt̄ianá kikj'áts'ehe nk'ie nga ja kin'ehe ni circuncision, najmi tu katjántaha ra yjoho. Ko xi Nt̄ianá kikj'áts'ehe nk'ie nga najmi kjee n'ehe ni circuncision, najmi tu kats'in ni circuncision.

19 Najmi chumi ni ts'ih̄in tsa kin'ená ko tsa najmi kin'ená ni circuncision. Nk'iehé nga n'etjusaán kjuatéxumaha Nt̄ianá, kuihí xi chj̄ih̄i ra.

20 Kat'entu saha nga nkúnkú xuta xi nkú ts'in tj̄intu nk'ie nga Nt̄ianá kinchjaha nga kjuáts'ehe.

21 Tsa ja tsatéñahi jóo nk'ie nga kikj'áts'ehi Nt̄ianá, najmi tu fantaha ri yjohi. Tunga tsa tísakú niyáhi nga kama ndaíhi yjohi, b'a n'ei. 22 At'aha xi kich'ats'e nk'ie nga Nt̄ianá kikj'áts'ehe, kui xi ja ndaíhi yjoho nginkun Nda Nt̄ianá. B'a ta tj̄in ts'e xi ndaíhi yjoho nk'ie nga Nt̄ianá kikj'áts'ehe. Kui xi xuta musuhu Cristo nd'ai. 23 Tse chj̄i xi kis'echj̄i nga kich'atsenuu, kui nga najmi tu xuta musuhu xuta n'e mahanu yjonuu. 24 Kui b'a maha, já nts'e, xi nkú ts'in tintsuboo nk'ie nga Nt̄ianá kitsúyanuu nga kjuáts'enuu, b'a ts'in tintsuba sahanu nginkun Nt̄ianá.

B'i ts'in basehe Pablo ngat'a ts'e tsa kuixan xuta n̄inku ko tsa najmi

25 Ngat'a ts'e xi tj̄ña xunkú najmi tj̄inna nku kjuatéxuma xi kitsjá Nda Nt̄ianá xi tsjaha. Tunga xinyahánuu xi nkú ts'in ts'innkj̄ih̄in k'an. At'aha Nt̄ianá tsase n̄imana nga kits'in mana nku xi ma n'e s'ejih̄in ni xi tsu. 26 B'a mana nga nda tj̄in nga kat'entu saha xuta xi nkú nga ts'in tj̄intu tu ngat'aha kjuan̄ima xi tj̄in nd'ai.

27 ¿A tj̄ñahi chjuún? Najmi tu binchisjái niyái xi nkú ts'in k'úéñai. ¿A najmi tj̄ihin chjuún? Najmi

tu binchisjái niyái nga kuixain. ²⁸ Tsa túbixain, najmi ngatitsun t́n'ei. Kò tsa nku takjín xunkú túbixan, najmi ngatitsun tít'sín. Tunga xi kuixan s'ehe kjuasti xi tjín asuntee. An bi, najmi mjena tsa kuitjájiiun kui niu.

²⁹ Jun já nts'e, ni xu'bi xi mjena xinnuu. Tu chubahá nistjin tijná sa. Kui nga nistjin xi ndyja saha, xi tjihin chjuún kats'ín xi nkúhu tsa najmi tjihin. ³⁰ Xi tíntá kats'ín xi nkúhu tsa najmi tíntá. Xi tsjo tjihin kats'ín xi nkúhu tsa najmi tsjo tjihin. Xi túb'atse tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui ts'e niu. ³¹ Kò xi tít'sínchjén tsa mí nihi, kats'ín xi nkúhu tsa najmi kui niu xi 'yún chjí. At'aha ndyja asunnte xi tíyaá nd'ai.

³² Mjena nga najmi kjúántaha ruu yjonuu. Xi tijná xunkú, kui xi ni xi ts'e Nda Ntjáná fántaha ra yjoho kò xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho Nda Ntjáná. ³³ Tunga xi tijnaha chjuún, ni xi tjín kui xi fántaha ra yjoho kò xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho chjuúhun. ³⁴ B'a ts'ín najmi nkuhú ni xi kjintaha ra. Nku tachjuún xi najmi tjihin x'in kò a ra takjín xi tijná xunkú, kui xi fántaha ra yjoho ni xi ts'e Nda Ntjáná kò xi nkú ts'ín kama je yjonintehe kò animaha. Tunga tachjuún xi tijnaha x'in, ni xi tjín kui xi fántaha ra yjoho kò xi nkú ts'ín ts'ín ni xi tsjoho x'ihin.

³⁵ Ngandanuu b'a tíxihinnuu. Najmi mjena tsa ch'á ts'ink'anjinuu. Mje nína nga nda n'e kuintsuboo kò n'ekjas'en sisihuun yjonuu Nda Ntjáná.

³⁶ Tsa tjín xi b'a maha nga najmi tít'síntjusunkò ni xi y'éndako takjín xi ja tjíndakoho, kò tsa ja tíf'a

núhú takjún kō b'a maha nga tū sahá nda tjín nga kuixanko, kats'ín xi nkú ts'ín tíma mjehe. Katixan. Najmi ngatitsun niu. ³⁷ Tunga xi tjínkuhu k'un nga najmi kuixan kō chúkjuahá ts'ín jnenta yjohō nga chjuún ma mjehe, kō ma 'yúhūn nga b'éch'ohō yjohō, kō ja kits'innkjink'un sisin nga tū sahá nda tjín nga najmi kuixan, nda tjín nga najmi kuixan. ³⁸ Kui b'a maha, xi kuixankohō xi tjíndakohō, nda ts'ín. Tunga 'yún nda tjín sa ni xi ts'ín xi najmi kuixan.

³⁹ Nku tachjuún xi tjíñahá x'in, kui xi tjít'a'yúnkō x'ihín nk'ie nga tjíña sa. Tunga tsa kuayá x'ihín, kama ndaí ngáha rá yjohō kō kama k'úéjñakō ngáha xi mjehe, tsa nku xi tá s'ejihín Ntíaná k'úéjñakō. ⁴⁰ Tunga b'ahá xian nga 'yún nda ts'ín k'úéjña tsa najmi tá k'úéjñakohō x'in. B'a ts'ín ts'innkjihín k'an kō ndzjen mana nga tá tjíñajinna Espirituhū Ntíaná nga b'a tíxian.

8

B'i ts'ín tsakúya Pablo ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajihí ntia xi ntsja xuta ts'ínnda

¹ Kuinchjakō ma ngánūu nd'ai ngat'a ts'e nichine xi chje 'bajihí ntia xi ntsja xuta ts'ínnda. Ja yaá nkú tjíhín rá ngat'a ts'e kui nií. Tunga ni xi be xuta, kui xi ts'ín ngak'uhūn. Kjuatjoo bi, kui xi tsjá nga'yúhūn xuta. ² Xi b'a maha nga be tsa mí nihi, kui xi najmi kjeē be xi nkú ts'ín tjíhín nga skue. ³ Tunga xi tjohō Ntíaná bi, Ntíaná be yáha xuta xu'bo.

⁴ Kui b'a maha, ngat'a ts'e tsa ma chine nichine xi chje kik'aihí ntia xi ntsja xuta kits'índaha, yaá

nga ntia xu'bo najmi chumi ni chjhi ra ko nga nku tutuhú maha Ntíaná. Najmi tjín sa kj'ai. ⁵ Kjuaxi nga tjín nk'a ján ko t'anankiu xi ntia tsuhu xuta, ko santaha nkjin maha xi 'mi ntia ko nkjin maha xi chuba yankjuhún. ⁶ Ná bi, nku tutuhú maha Ntíaná. Kui xi Ntia Na'miu xi kits'ínnda ngayjee ni xi tjín ko at'aha mjehe kui nga tintsubahaná. Ko ta nku tutuhú maha Nda Ntíaná, kui xi Jesu-cristo xi ngat'aha tjhin ni xi tjín ko xi ngat'aha tintsubahaná.

⁷ Tunga najmi ngatenteehé xuta be ni xu'bi. Tjín xi ja kama nkaha ntia xi ntsja xuta ts'índaha. Tsa xuta xu'bo kjine nichine xi chje kik'aihi ntio, tu sa b'ahá tsu ngá kjuankjintak'uhun nga ja chuntí kama nginkun Ntíaná, at'aha najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun. ⁸ Kjuaxi nga najmi ngat'aha ni xi chineé binchúk'un tiñahá Ntíaná. Najmi 'yún nda kama saá tsa chineé ko najmi 'yún ch'onk'un kama saá tsa najmi chineé.

⁹ Tjña ndáinu ni xi ma chino, tunga chasenú nga ni xi chino najmi ts'índyjajihin xuta xi najmi ndjá tíncha. ¹⁰ At'aha tsa nku xi najmi ndjá tjíya kjuankjintak'uhun skuéhi ji xi ja yai ni xu'bi nga kabinchin nku ante má yankjún ntia xi ntsja xuta kits'índaha ko nga tíchinei ni xi tjín yo, ¿a najmi kohó kui kama k'un kjine ni xi chje kik'aihi ra ntia xu'bo? ¹¹ B'a ts'ín ngat'aha ni xi yai ndyjaha nda nts'eé xu'bi xi najmi ndjá sjña, xi Cristo k'ienntjáhi.

¹² Nk'ie nga b'a ts'ín tín'ekatsúnjiun kjuankjintak'uhun já nts'eé xi najmi ndjá tíncha, ngatitsun xi tífi kontraha já nts'eé tín'o ko ta xi

tífi kontraḥa Cristo. ¹³ Kui b'a maha, tsa ngat'aha nichinenā tít's'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é, tu sahá ndaha nku nístjin najmi ta kjínehena yjo, tu xi b'a ts'ín najmi ts'inkijnejihinna ngatitsun nda nts'é.

9

B'i ts'ín tsasinntjai yjoho Pablo nga kjuaxi nga nda postru

¹ ¿A najmi kamahá ts'ian ni xi ts'ín nku nda postru? ¿A najmi nda postruná? ¿A najmi tunkáhán kikiékoḥona Nda Ntíaná Jesu? ¿A najmi juhún nga chjihí xá xi tít's'ian nga Nda Ntíaná tít's'in xáha? ² Ta ndaha tsa tjín xi najmi ts'ínkjáihín nga an xi nku nda postru, tunga jun tjíhin nga n'ekjáinnú. At'aha nd'ái nk'ie nga s'ejinnuu Nda Ntíaná, kui niu xi bakúchji nga kjuaxi nga an xi nku nda postru.

³ B'i ts'ín básintja yjona nginkun xuta xi b'aya xána. ⁴ ¿A najmi kamahá n'ekjáihín an ko Bernabe ni xi chinej ko ni xi s'í? ⁵ ¿A najmi kamahá nga s'ejñani chjuún xi s'ejihín Ntíaná, xi tsjénkonj nga kuinimaj xi nkú incha ts'ín já postru xingisoḥ ko já nts'e Nda Ntíaná ko Pedro? ⁶ ¿A tu nkuhú an ko Bernabe tjíhinni nga n'exái tu xi sakúhunj ni xi machjénni?

⁷ Nku nda jun, ¿a kuihí b'échjí ni xi fet'aha nga ts'ín xáha? Xi b'éntje tuntsajé, ¿a najmi kjinehé tuu? Xi kunntá chutsanka, ¿a najmi yohó sakút'aha ni xi kjine? ⁸ ¿A kjuankjintak'un ts'ahán tib'asjéhena ni xi tíxian? ¿A najmi b'ahá ta ts'ín tjít'a kjuatéxumoo? ⁹ At'aha b'a ts'ín y'ét'a Moise xujun

kjuatéxumoo: “Najmi tu tsa b'e'ohoo turu tsa tu xi najmi kjinehe tuniñu nk'ie nga títs'ínxá nga tíbitjía tuniñu.” ¿A turuhú kjintaha ra Ntíaná? ¹⁰ ¿A najmi ngandanáhá b'a kitsú? Johon, ngandaná b'a ts'ín kis'et'aha kjuatéxumoo. At'aha xi bakján t'anankiu kō xi bitjía tuniñu, kui xi tjihin nga kúyahā nga ta sakút'ahā chon.

¹¹ Kui kjuaha, tsa jin tíb'entjeheni ajinnuu ni xi ts'e Ntíaná, ¿a tsehé ni xi tíbinchii tsa ta sakút'ani chuba chahan ni xi tjinnuu ei asuntei? ¹² Tsa kj'ai ma sakút'ahā ni xi tjinnuu, ¿a najmi 'yuhún tsuhuni nga sakút'ani ni xi tjinnuu? Kamaní kuinchii, tunga najmi b'ahá t'n'ei. Ni xi n'e ní, n'e chúkjuai ngayjee ni xi mat'ain tu xi najmi chumi ni k'uéch'ohō ra xuta én nda tsuhu Cristo.

¹³ ¿A najmi yanú nga xi ts'ínxá ninku kjine ni xi masún ninku kō xi ts'ínxát'a nachan chje ta sakút'ahā yjohō chu xi n'ek'ien yō? ¹⁴ B'a ta ts'ín y'énda Ntíaná nga xi b'énijmí én nda tsuhu, én xi k'uénijmí k'úéntuhu. Yo sakúhu ra ni xi kjine.

¹⁵ Tunga an ndahachí najmi títbankia ni xi tjihin nga kanéna kai. Kō ta ndaha najmi títs'inntúnuu tsa tu xi ni k'uaihinú. Tu sa ní nda tjin tsa kuayá kintehe ni nga tu nku k'uaihina ni, at'aha tsjo tjinna nga najmi chumi ni tí'baina. ¹⁶ Nk'ie nga tíb'enijmía én nda tsuhu Jesucristo, najmi kui kjuaha tsa nk'a k'uasjehena yjona. At'aha ja tjínenā nga b'a ts'ian. ¡Nimā rú ts'ihinna tsa najmi k'uenijmía én nda tsuhu Jesucristo!

¹⁷ Kui b'a maha, tsa xá an mjehena k'uenijmíhina én nda tsuu, ts'inkjálhin chjína. Tunga tsa tjínenā nga k'uenijmía, a xá xi kik'aihina títs'ian ma. ¹⁸ Kui

nga, ¿mí chj́hi xi ts'inkjáíhín rā ma? Chj́na nga najmi f'achjá nga b'enijmía é n da tsuhu Jesucristo ko nga najmi bankia ni xi kanéna ngat'aha nga t́b'enijmía é n da tsu.

B'í ts'ín kitsúya Pablo ni xi ts'ín nga ts'ín xáha

¹⁹ Ndaha tsa ndáina yjona, tunga jahá kits'in ma yjona nku nda musuhu ngayjee xuta, tu xi b'a ts'ín nkjin xuta ts'in ngana sahana nga kuak'já éhen Cristo. ²⁰ Ajihin xuta xi ntje judio tjehen rā b'a ts'ian xi nkú ts'ín xuta xi ntje judio tjehen rā, tu xi ts'ín nganahana kui xuto. Ndaha tsa an najmi t́jñanena kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise, tunga ajihin xuta xi t́jñanehe kjuatéxumoo b'a ts'ian xi nkú ts'ín xi t́jñanehe kjuatéxumoo, tu xi ts'ín nganahana kui xuto.

²¹ Ajihin xuta xi najmi t́jñanehe kjuatéxuma xi kin'ekjas'ehen Moise b'a ts'ian xi nkúhu tsa ko an najmi t́jñanena kjuatéxumoo, tu xi ts'ín nganahana xuta xi najmi t́jñanehe kjuatéxumoo. Tunga najmi t́jña t'axíhín rā kjuatéxumaha Ntíaná, at'aha kjuatéxumaha Cristo t́jñajihin. ²² Ajihin xuta xi najmi ndjá t́incha nginkun Ntíaná b'a ta ts'ín ts'in ma yjona, tu xi ts'ín nganahana xuta xi najmi kje ndjá t́incha. Ts'in ma yjona xi nkú k'un ngayje t́kja xuta tu xi t́in xi k'uankihi. ²³ B'a t́ts'ian at'aha xáha é n da tsuhu Jesucristo t́ts'ian ko tu xi ta sakúhuna kjuanda xi tsjá.

²⁴ ¿A najmi yanú, nk'ie nga nkjin maha xi bangatsanka, nkuhú xi ts'ín ngana? Kui nga t́iyútsanka sisihinnu tu xi kama n'ekjáíhín ruu chj́ xi k'uiná. ²⁵ Ko xi b'énda yjoho nga tsúton, nkjin ni xi b'éch'oho yjoho. B'a incha ts'ín tu xi kama

ts'íinkjálhín ra nku chjí xi batsun. Tunga ñá bi, tíb'endaá yjoná tu xi n'ekjálhín raá nku chjí xi najmi mahá batsun.

²⁶ An bi, najmi títangatsanka xi nkúhu xi chuba títangatsankahá kō najmi títjan xi nkúhu xi chuba tíb'éjin séhén. ²⁷ Tu sa ní títsjahá kjuaníma yjonintena kō títs'ink'a níyá, tu xi najmi ndyjáhana an xi y'eníjmíhi xuta xingisoó.

10

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kits'ínchjén ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio

¹ Jun já nts'e, najmi mjena nga n'echayo ni xi kamat'ain ntje cháha xuta judio. Ngayjee y'ema kintehe nintí xi kitsjáníyáha kō ngayjee j'atikjá ntáchak'uun. ² B'a ts'ín ngayjee nkuhú kamakoho Moise nga kisaténtájin nintíu kō ntáchak'uun.

³ Nkuhú nichine xi kitsjáha Ntíaná incha kikjine ngayjee ⁴ kō nkuhú ntá xi kitsjáha Ntíaná incha kik'i ngayjee. Incha kik'i ntánijua xi tsítjuhú nku naxi xi kitsjáha Ntíaná. Kui naxíu xi Cristo kō kui naxíu xi kitsjenkoho. ⁵ Tunga ndaha tsa b'a kama, najmi kisasíhín Ntíaná xi nkú ts'ín y'entu nkjin xuto. Kui kjuaha incha k'iehen ante kixíu.

⁶ Ni xi kamat'ain xuta xu'bo kis'ejña chubayaná, tu xi najmi n'e mjehená ni xi najmi nda xi nkú ts'ín kits'ín mje xuta xu'bo. ⁷ Najmi tu n'etsjohoo ntía xi ntsja xuta ts'ínnda xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo, xi nkú ts'ín tít'a éhen Ntíaná: “Y'entu xuta nga kikjine kō kik'i kō askahan incha tsisintjen nga kitenki tsjo.”

⁸ Najmi tu chuba suntukonáá xinkíá xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen kan jan miu nga nkuhú nistjin sa. ⁹ Najmi tu chjut'ayák'aán Nda Ntíaná xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha k'iehen nga kikjinehe ra ye. ¹⁰ Najmi tu chubayanó Ntíaná xi nkú kits'ín k'ua xuta xu'bo. Kui kjuaha nga ntítsje xi ts'ínkje xuta kits'ínk'iehen ra.

¹¹ Ni xu'bi xi kamat'ain ntje cháha xuta judio, kui xi kis'ejña chubayaná. Xujun éhen Ntíaná kis'et'a niu tu xi tsjániyáhaná ñá xi tintsubaá nd'ai nistjin xi fekuu. ¹² Kui b'a maha, xi ts'ínkjink'un nga najmi kujnenki, kakuhun yjoho tu xi najmi kujnenkihi. ¹³ Ni xi tímat'on nga tíchjut'ayák'unnuu najmi ts'ati sa nga ni xi mat'ain xuta. Ma ma 'yún tak'aán Ntíaná. Najmi tsjante tsa 'yún chjut'ayák'un sanuu nga kj'uaínenuu nku ni xi najmi kuichjúkjuanu. Tsjaniyá nínuu xi nkú ts'ín kuitjunkihinu nk'ie nga chjut'ayák'unnuu, tu xi b'a ts'ín n'e chúkjuahanu ni xi nibanenuu.

¹⁴ Já nts'ena xi tjona, kui nga tankín t'axíhin ruu ntia xi ntsja xuta ts'índaha. ¹⁵ Tíinchjakonuu xi nkúhu xuta xi be ni xi ts'ín. N'enkjínk'un sisiun ni xi tíxinnuu. ¹⁶ Nk'ie nga 'yaá binu nkjúun nga 'baihií máb'achjíhi Ntíaná, ¿a najmi nkuhú bichú majihín jníhi Cristo? Kó nk'ie nga chineé nínkuu xi bakjanyáá, ¿a najmi nkuhú bichú majihín yjon-intehe Cristo? ¹⁷ Nkuhú maha nínkuon, kui nga nkuhú yjoninte bichú mahaná ndaha tsa nkjin mahaná. At'aha ngatenteé sakút'aná nínkuu xi nkuhú maha.

¹⁸ Chase chubayohoo xuta xi ntje Israel tjehen ra. Xi incha kjine yjoho chu xi chje 'baihi Ntíaná,

¿a najmi nkuhú bichú majih̄in ch̄je xi s'entusún n̄achan ch̄je? ¹⁹ Nk'ie nga b'a t̄ixian, najmi b'a t̄ixian tsa ch̄j̄ih̄i r̄a nt̄ia xi ntsja x̄uta ts'ínndaha k̄o t̄a ndaha tsa ch̄j̄ih̄i r̄a yjo xi 'b̄aih̄i ch̄je. ²⁰ Ni xi t̄ixin níná, ch̄je xi tsjáh̄a nt̄ia x̄uta, kui xi jánindōo t̄itsjáha. Najmi Nt̄ianá tsjáh̄a niu. Najmi mjena tsa t̄jín ni xi s'ekonuu jánindōo.

²¹ Najmi k̄ama s'iȳyo ch̄utsín xi ts'e Nda Nt̄ianá k̄o t̄a ch̄utsín xi ts'e jánindōo. Najmi k̄ama kūintsūbat'o yámixa xi ts'e Nda Nt̄ianá k̄o t̄a yámixa xi ts'e jánindōo. ²² ¿A r̄a mjehéná nga k̄ama stih̄i Nt̄ianá? ¿A 'yúhún t̄jinná nga'yún nga k̄ama kūankín kontraá Nt̄ianá?

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkjé ch̄ineé yjo xi ja kin'e ma ch̄je

²³ “Ma ts'ian t̄u mí nihí ni”, tsu x̄uta. Tunga najmi ngandanáhá ngayjee niu. “Ma ts'ian t̄u mí nihí ni”, tsu x̄uta. Tunga najmi ngatenteehé niu tsjá nga'yunná. ²⁴ Ndaha nku najmi t̄u katangisjai ngandaha. Ni xi k̄ama ní ngandaha x̄uta xinkjín katangisjai.

²⁵ K̄ama ch̄inōo t̄u mí yjohó ni xi t̄jín má satéña yjo. Najmi t̄u b'a bixíún tsa kui niu xi ts'ínkatsún k̄juankjintak'unnuu. ²⁶ At'aha ngayjee asuntee k̄o ni xi t̄j̄ih̄in, Nt̄ianá ts'e.

²⁷ Tsa nku xi najmi s'ejih̄in Nt̄ianá b'a kūitsunuu nga kuankín ch̄inōo niñu ni'yaha k̄o tsa mjenuu kuankíún yo, ch̄inōo t̄u mí ni xi k'uéjñat'ahanuu. Najmi t̄u b'a bixíún tsa kui niu xi ts'ínkatsún k̄juankjintak'unnuu. ²⁸ Tunga tsa t̄jín xi b'a kūitsunuu: “Nt̄ia xi ntsja x̄uta ts'ínndaha ja kik'aih̄i ch̄je yjo xu'bi”, najmi t̄u chino nk'ie.

T'ech'óhoo yjonuu niu tu ngat'aha tsa nkú kamaha xi b'a kuatsúnuu kō tu ngat'aha tsa kuatsún kjuankjintak'uhun.

²⁹ Najmi b'a tíxian tsa kjuankjintak'uhun xi kjine niu kuatsún. Kjuankjintak'un níhi xi b'a kuatsúu tíxian. At'aha, ¿á xi nkú ts'ín tínchjaha kjuankjintak'uhun xuta xi kj'ai chasehe ra nga cha mí nihi xi ma ts'ian? ³⁰ Tsa tsjaha máb'achjíhi Ntíaná at'aha títsjana ni xi tíine, ¿á kuinchjayanehena xuta tsa kjíne ni xi ja kuatsjaha máb'achjíhi Ntíaná?

³¹ Kui b'a maha, tsa chinoo kō tsa s'iu kō tsa tu mí nihí ni xi n'oo, ngayje ni xi n'oo katakúchji kjuachánkaha Ntíaná. ³² Najmi tu n'o nga ndyjajihin xuta xi ntjehe judio tjeheh ra kō xi najmi ntjehe judio tjeheh ra kō ta ndaha xuta nínkuhu Ntíaná. ³³ An bi, tu mí nihí ni xi ts'ian, ni xi sasíhin ngayjee xuta ts'ian. Najmi tu ni xi ngandana bangisja nga ts'ian. Ni xi kama ní ngandaha xuta ts'ian. B'a ts'ian tu xi k'uankihi.

11

¹ B'a ta n'oo xi nkú nga ts'ian, at'aha an bi, b'a ta ts'ian xi nkúhu Cristo.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín skuenkjún jminchjún

² Tsjo ts'ín nchjanijmíyahānuu, já nts'e, at'aha tehente f'áitsjennuu an kō at'aha t'n'o ni xi tsakuyānuu. Kui ni xi kik'aina kō b'a ta ts'ín kits'inkjas'ennuu. ³ Tunga mjehéna nga choo nga Cristo kui xi tjeñ tíjuhun nga nkúnkú jáx'in, kō xi

tí'mi x'in kui xi tjen tíťjuhun chjuúhún, ko Ntíaná kui xi tjen tíťjuhun Cristo.

⁴ Tu yá ndahá ni xi k'u'é'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntíaná ko tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui xi najmi tibenkjún xi tjen tíťjuhun.

⁵ Ko tu yá tachjuúhún ni xi najmi k'u'é'ma nintaku nk'ie nga kuinchjako Ntíaná ko tsa nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui tachjúun xi najmi tibenkjún xi tjen tíťjuhun. Nk'ie nga chasehe raá, b'a joyaha tsa kichj'ajnu kaha. ⁶ At'aha tsa nku tachjuún najmi k'u'é'ma nintaku, tu sahá katate ntsjaha. Ko tsa subaha nga kuate ntsjaha ko a ra nga kj'ujánu kaha yjoho, tu sahá kat'é'ma nintaku ma.

⁷ Xi tí'mi ndax'in najmi tjíhin nga k'u'é'ma nintaku. At'aha xi nkú ts'ín tjíyaha Ntíaná, b'a ts'ín kits'índaha Ntíaná ndax'in xi tjuun, ko kui ndo bakúchji kjuachánkaha Ntíaná. Tunga xi tí'mi tachjuún, kui xi bakúchji kjuachánkaha xi tí'mi x'in. ⁸ At'aha ndax'in xi tjuun najmi yjonintehe tachjúun nibaha ra. Tachjuún xi tjuun ní xi nibaha ra yjonintehe ndax'iun. ⁹ Najmi ngandaha tachjúun kin'endaha ndax'iun. Ngandaha ní ndax'iun kin'endaha tachjuún. ¹⁰ Kui kjuaha tjíhin nga k'u'é'maha nintaku xi tí'mi tachjuún, tu xi skuenkjúhun xi batéxumaha ko skuenkjúhun ntítsjee.

¹¹ Tunga ajinná xi s'ejinná Nda Ntíaná, tjín xi chjuúun at'aha ta tjín xi x'in, ko tjín xi x'in at'aha ta tjín xi chjuúun. ¹² At'aha xi nkú ts'ín yjonintehe ndax'iun nibaha ra tachjuún xi tjuun, b'a ta ts'ín nd'ai xi tí'mi tachjuún tsihin xi x'in tí'mi. At'aha ngatentee ni xi tjín nginkun Ntíaná nibaha ra.

13 N'en^hkjíntak'un sisiun ni xu'bi. ¿A nda t^hín nga nku tachjuún najmi k'ue'ma nintaku nk'ie nga kuin^hchjako Nt^hianá? 14 Xi nkú ts'ín yaha, tsa nku nda ts'íinn^hdju ntsjaha, ta kui ta maha títsjáha kjuasuba yoho. 15 Tunga tsjohó t^híhin nku tachjuún tsa ts'íinn^hdju ntsjaha. At'aha kui xi kik'aihi nga ndju kama ntsjaha tu xi k'ue'makoho nintaku.

16 Tunga tsa t^hín xi mjehe k'uesiyáha ni xu'bi, najmi b'a ts'ín nkan^hi ko ta ndaha najmi b'a ts'ín nkaha xuta ninkuhu Nt^hianá.

B'i ts'ín tsakúya Pablo xi nkú ts'ín t^híhin nga n'ekj'áitsjen ngabayaha Nda Nt^hianá nk'ie nga kama ñjakú xuta ninku

17 Najmi t^hinchjako tsjo tsjonuu ni xi xínnuu nd'ai, at'aha najmi ngandanuu ma ñjakúkohonu xinkiu. N'e'un níhi xinkiu nga ma ñjakú. 18 Kui ni xu'bi xi tjun xínnuu. Tí'miyana nga b'i ngjáhán ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axíún yjonuu nk'ie nga ma ñjakú ninku. Ko santaha tís'ejinna ni xi tí'mina, 19 at'aha t^híhín ni nga ch'ach'anú xinkiu nga n'esje t'axíún yjonuu tu xi chaha yá xi ndjá síjña nginkun Nt^hianá.

20 Nk'ie nga ma ñjakúkoo xinkiu, najmi n'o xi nkú ts'ín tsakúyaná Nda Nt^hianá nga kikjineko sa já ni'yakuyáha. 21 At'aha nk'ie nga chino, b'i ngján nkúnkú fak'já ni xi ts'e. T^hín xi najmi sakúhu nichinee ko t^hín gá xi ma ch'i. 22 ¿A ra najmi t^híhínnuu ni'ya má nga kama chinoo ko s'iu? ¿Á tu ni xi najmi chumi ni chjíhi ra t^hín'ekohonu xuta ninkuhu Nt^hianá ko tí'baihi ruu kjuasuba xuta xi najmi chumi ni xi t^híhin ra? ¿Nkú xínnuu? ¿“Nda

tín'o", a xínnu? Nk'ie nga b'i tìn'o, najmi tjin xi nkú ts'ín "Nda tìn'o" xihinnu.

²³ Ta kui ma maha én xi kitsjana Nda Ntiana, ta kui ma maha én xi tsakuyanu. B'i kixinnu: Ta kuihi nistjen nga kin'ekjas'en Nda Ntiana Jesu, jakj'á ninkuan. ²⁴ Nk'ie nga ja kamaha nga kitsjaha máb'achjih Ntiana, tsakjanya ninkuon ko b'i kitsú: "Kui xu'bi xi yjonintena xi n'ekjas'en ngandanu. B'i ta n'oo tu xi k'uaitsjehennu an."

²⁵ B'a ta ts'ín jakj'á chutsin nk'ie nga ja kamaha nga kikjine nichinee. B'i kitsú: "Kui chutsin tibakúchji jnina xi ja tib'endako tsetsehe Ntiana nd'ai xi nkú ts'ín nda ts'ínko xuta. B'i ta n'oo tu xi k'uaitsjehennu an xki xki nga s'iu." ²⁶ Kui b'a maha, xki nga chinoo ninkuon ko s'yo chutsin, b'aha ra nga kik'atuts'ihin kui nij santa nkúhu nga k'uaí ngaha Nda Ntiana, tibixinyo nga k'ien.

²⁷ Kui nga tu yaha ni xi najmi skuenkjuhun nga kjine ninkuon ko nga k'uya chutsin nga ts'ín xi nkú kitsú Nda Ntiana, kui xi titsjehen je nga najmi tibenkjun yjonintehe ko jnih Nda Ntiana. ²⁸ Kui b'a maha, kintehe ni nga xuta kjine ninkuon ko nga k'uya chutsin, tihin ni nga katasejin sisin animaha. ²⁹ At'aha tsa tjin xi chuba kjinehe ko chuba k'uhí nga najmi ts'ínkie yjoho nga yjonintehe Nda Ntiana niu, kui xi n'enijehé ra at'aha chuba tikjinehé ko tí'bi niu.

³⁰ Kui kjuaha nga tihin ajinnu nkjin xi kjintu'un ko xk'ien ko k'ua xi ja k'ien. ³¹ Tunga tsa chasejin sisihin animana, Ntiana najmi ts'ínk'anjiná je. ³² Nk'ie nga base Ndantiana tsa nda ko tsa najmi nda ni xi n'eé, yo titsjanianá tu

xi najmi n'enijéhená nistjin nga n'enijéhe xuta xi tjín asuntee.

³³ Kui b'a maha, já nts'ena, nk'ie nga kama ñjakú nga chinoo nichinee, b'i ngján chuyohoo xinkiu.

³⁴ Tsa tjín xi tíma bjoho, ni'yaha kakjine. B'a kats'ín tu xi najmi ts'íink'a niyáha ra Ntíaná ngat'aha ni xi tít'sín nk'ie nga tíma ñjakúkoo xinkiu.

Ni xi tjín sa ajinnuu, nk'ie nga kfínsenuu k'uendá.

12

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'ai kj'ai kjuanda tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta ninku

¹ Jun já nts'e, mjena nga choo nga nkjin tíkjá kjuanda xi tsjáha Espirituhu Ntíaná xuta ninku.

² Yo xi nkú n'e tintsuboo nk'ie, nga najmi kjee s'ejinnuu Ntíaná. Xi nkúhu tsa kichju'yúnnuu nga kitsjennkihú ntiá xi najmi maha nchja, xi ntsja xuta ts'índaha. ³ Kui b'a maha, tíxinyahanuu nga ndaha nku xuta xi Espirituhu Ntíaná tít'sínkinchjaha najmi ma b'a tsu: “¡Najmi nda Jesu!” Kó tá ndaha nku najmi ma: “¡Jesu xi Nda Ntíaná!” tsu, tsa najmi tjíñajihin Espirituhu Ntíaná.

⁴ Kj'ai kj'ai kjuanda xi 'baihi xuta, tunga nkuhú maha Espirituhu Ntíaná xi tsjáha. ⁵ Kj'ai kj'ai xá xi maha ts'ín xuta, tunga nkuhú maha Nda Ntíaná xi tsjá xáha. ⁶ Kj'ai kj'ai ni xi maha incha ts'ín, tunga nkuhú Ntíaná xi ts'ín ngayjee niu nga ts'ínxájinnyehe xuta ninku.

⁷ Nga nkúnkú kik'aihi nga Espirituhu Ntíaná kuakúchji yjoho ngandaha ngayjee xuta ninku.

⁸ Tjín xi Espiritu tsjáha nga kuitsuyaha xuta én xi nanka, kó tá tjín xi tá kuihi Espiritu tsjáha nga

kuitsuyaha xuta ni xi kamankjihin. ⁹ Tjin xi ta kuihi Espiritu tsjaha nga 'yun s'ejihin Ntjaná, ko tjin ngá xi ts'ínnkihi xuta. Ta kuihi Espiritu xi tsjaha nga b'a ts'ín.

¹⁰ Tjin xi maha ts'ín kjuankjún, ko tjin ngá xi Ntjaná tsjaha éhen, as'ai ts'ínkjas'en niu. Tjin xi mankjihin tsa kjuaxi nga Espirituhu Ntjaná tijnajihin xuta. Tjin xi nchja kj'ai én xi tsjaha Espiritu, ko tjin ngá xi ts'ínk'atiya én xi tsjá Espiritu.

¹¹ Nkuhú Espirituhu Ntjaná xi ts'ín ngayjee ni xu'bi. Xi nkú ts'ín mjehe tsjá ni, b'a ts'ín tsjaha nga nkúnkú xuta ninku.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga nkuhú kich'aá xinkía ñá xi xuta ninku

¹² Xi nkúhu yjonintená, nkuhú maha tunga nkjihín ni xi tjihín nga tjiñana. Ko ngayjee ni xi tjihín, ndaha tsa nkjin maha tunga nkuhú yjoninte bichú ma. B'a ta tjin ngat'a ts'e Cristo. ¹³ At'aha nkuhú Espirituhu Ntjaná kiséntáhaná ngatenteé ko ngayjee kik'ainá nga ki'yaá ta kuihi Espirituhu Ntjaná. B'a ts'ín nkuhú yjoninte tsichu mahaná, ndaha tsa xuta xi ntje judio tjehen ra ko ta ndaha tsa xi najmi ntje judio tjehen ra, ndaha tsa xuta musu xi kich'atse ko ta ndaha tsa xi ndái yjoho.

¹⁴ Nku yjoninte najmi nku ndjuú maha. Nkjin ní ni xi y'aha ra nku yjoninte. ¹⁵ Tsa b'a kuitsu nku tsukaá: “Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi ntsa 'mina”, tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi ta yjonintee y'aha ra? ¹⁶ Ko tsa nku tjabaxinñaá b'a kuitsu: “Najmi yjonintee y'ahana at'aha najmi tunkun 'mina”, tsa b'a kuitsu, ¿a kui kjuaha nga najmi yjonintee y'aha ra?

17 Tsa tū subahá tunkun kama yjonintee, ¿nkú ts'ín kuinú'yáhaná? Kō tsa tū subahá tjabaxínñju kama yjonintená, ¿nkú ts'ín kj'uántahaná? 18 Xi nkú ts'ín kisasíhín Ntíaná, b'a ts'ín y'éntu nga nkúnkú ni xi tǐhín yjonintená. 19 At'ahá tsa nkuhú ni xi tǐña, najmi tǎ yjonintehe ma. 20 Kui nga ndaha tsa nkjin maha ni xi y'ahá rǎ yjonintee, tunga nkuhú maha yjonintee.

21 “Najmi machjénna ji”, najmi tsuhú tunkaán ntsaá. Tǎ ndaha: “Najmi machjénna jun”, najmi tsuhú nintakaá tsukaá. 22 Tū sa ní má najmi 'yún machjénna yjonintená bixíhaán, tū sa ní kui xi 'yún machjén sa. 23 Kō xi b'a maná nga kinte tǐn, kui xi tū sahá tsjo n'ek'íé saá. Kō má najmi mjená nga kama chji, kui xi b'e'maá, 24 at'ahá najmi machjéhen nga k'úé'maá yjonintená má nga ma chji bixíaán. B'a kits'ínk'íé Ntíaná yjonintená nga 'yún n'echjí saá xi b'a maná nga kinte tǐn.

25 B'a kits'ín Ntíaná tū xi najmi kama ngabihi rǎ xinkjín yjonintená kō tū xi b'ǐ ngján kúhun rǎ xinkjín. 26 Nga ngayjee ni xi y'ahá rǎ yjonintená, tsa tǐn xi un tǐbehe, tǎ un skuehe xi k'oo. Kō tsa 'yún tǐchun sahaá nku, ngayjee xi k'oo tǎ tsjo incha kamaha.

27 Jun xi yjonintehe Cristo. Nga nkúnkú jun, jun xi yjonintee. 28 Ntíaná kitsjá nga s'e ajihín xutǎ nǐnku tǐjun já postru, xi ma johó já profeta xi tsuya én xi Ntíaná tsjáha, xi ma jahan já maestru, kō askahan xi maha ts'ín kjuankjún, kō xi maha ts'innkihi xutǎ, kō xi be nkú ts'ín kuasinko xutǎ, kō xi tsjen tǐtjun, kō xi nchja kj'aí én xi Espirituhu Ntíaná tsjáha.

29 ¿A ngatenteehé xuta ninku xi já postru? ¿A ngatenteehé xi já profeta? ¿A ngatenteehé xi já maestru? ¿A ngatenteehé xi maha ts'ín kjuankjún? 30 ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga kamaha ts'ínnkihi xuta? ¿A ngatenteehé xi kik'aihi nga nchja kj'ai é n xi tsjáha Espirituhu Ntíaná? ¿A ngatenteehé xi maha ts'ínk'atiya nkú tsuhu ra kj'ai é n xi Ntíaná tsjáha xuta?

31 Kui b'a maha, ajihin ngayjee kjuanda xi tsjá Espirituhu Ntíaná, n'e mjo xi kjennuu niyá. Tunga xinyahánuu nku xi 'yún kjennuu niyá.

13

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kjuatjoo xi 'yún chjí saha

1 Tsa mayjena é n xi tjín ko é n xi nchja ntítsjee tunga tsa najmi tjíhínna kjuatjo, xi nkú joyaha nku ni xi tu tífanehé bichú ma ko a ra nku kicha xi tífanet'áha son xi ch'on ts'ín nu'yá nga t'n'ekjane. 2 Tsa ts'inkjas'en é n xi tsjána Ntíaná, tsa mankjinna ngayjee ni xi y'éjña 'ma Ntíaná, tsa be tu mí nihí ni, ko tsa 'yún s'ejinna Ntíaná nga santaha kama ts'ínkjí t'axián naxi, tunga tsa najmi tjíhínna kjuatjo, najmi chumi ni chjíhi ra an. 3 Tsa tsjáha xuta x'an ngayjee ni xi tjínna ko tsa ts'inkjas'en yjona tu xi kuitihi ngandaha xuta xi kj'ai, tunga tsa najmi tjíhínna kjuatjo, tu kjuandahá b'a ts'ian.

4 Xi tjíhin kjuatjo, kui xi ta tjíhin kjuatsenta ko nda animaha. Xi tjíhin kjuatjo najmi xintak'un, najmi nchja é n ngak'un, najmi nk'a b'asje yjoho, 5 najmi ts'ín ni xi najmi sasíhin xuta xingisoo, najmi tu ni xi ts'e subahá bangisjai, najmi kitsa ma

kjahan, najmi b'éjin tak'un ni xi najmi nda kin'ehe,
 6 najmi tsjo maha ni ch'onk'un xi ts'in xuta. Tsjo
 ní maha ni xi naxu ts'in xuta. 7 Xi tjihin kjuatjo
 ts'in'yún tak'unyje ni xi f'ajin, s'ejihin ngayjee ni xi
 ts'e Ntjaná, ma 'yún k'un tehente Ntjaná, ko ts'in
 chúkjuayje ni xi mat'ain.

8 Najmi kamaha kfeya kjuatjoo. Kuichú nistjin
 nga najmi ta ts'ínkjas'eheh já profeta éhen Ntjaná,
 ko nga najmi ta tsjáha Ntjaná nga kuinchja xuta
 kj'ai kj'ai én, ko nga najmi ta kamachjéhen nga cha
 xi nkú ts'in yaá nd'ai. 9 At'aha tu ichíhi yaá nd'ai
 ko tu ichíhi ni xi tsuyaná já profeta nd'ai, 10 tunga
 nk'ie nga kuitjusun ni xi tjihin nga kama, nk'iehé
 kfet'a ni xi tu ichíhi yaá nd'ai.

11 Nk'ie nga ndyjana, kinchja xi nkú ts'in nchja
 jánti xi, kits'innkjihin k'an xi nkú ts'in ts'innkjink'un
 jánti xi, ko kamankjinna xi nkú ts'in mankjihin
 jánti xi. Tunga nk'ie nga ja kama chá, y'ejná t'axián
 ni xi ts'in jánti xi. 12 At'aha nd'ai tu tíya xanáá ni xi
 ts'e Ntjaná xi nkú joyaha tsa nku chutsín tíchaseyaá
 nga najmi nda ts'in tíyaá, tunga kuichúhú nistjin
 nga cha sisián Ntjaná. Nd'ai chuba be, tunga
 kuichúhú nistjin nga skue sisan. B'a ts'in skue xi
 nkú ts'in bena.

13 Najmi maha feya nga tís'ejinná Ntjaná ko
 nga tíma 'yún k'aán ko nga tjinná kjuatjo. Tunga
 kjuatjoo hó xi 'yún chjhi ra nga nga jaan nii.

14

*B'i ts'in tsakúya Pablo xá xi tjihin nga kj'ai kj'ai én
 nchja xuta*

1 N'e mjo kjuatjoo kō ta n'e mjo nkjin tǫkjá kjuanda xi tsjá Espirituhū Ntǫaná. Tunga ajihin kui niu, 'yún n'e mjo nga Ntǫaná tsjánuu éhen kō nga n'ekjas'on. ² At'aha xi tsjáha Espirituhū Ntǫaná nga kj'ái én kuinchja, kui xi Ntǫaná nchjako, najmi xuta. Nkuhú Espiritu be ni xi nchja. Najmi tǫña chji niu. Najmi ch'a be nkú tsuhū rā. ³ Tunga xi Ntǫaná tsjáha éhen kō nga ts'ínkjas'en, kui xi xuta nchjako tū xi kjésintjehen, kuasinko kō tsjá nga'yúhūn.

⁴ Xi kik'aihi nga nchja kj'ái én xi najmi ch'a mankjihin, ta kuihi tsjá nga'yún subaha yjoho. Tunga xi kik'aihi nga Ntǫaná tsjáha éhen kō nga ts'ínkjas'en, kui xi kjesintjen xuta ninku. ⁵ Mjena kai tsa ngatentoo k'uainuu nga chūbo én xi kj'ái xi tsjá Espiritu, tunga 'yúhún mje sana tsa k'uainuu nga tsjánuu Ntǫaná éhen kō nga n'ekjas'on. At'aha 'yún chjí saha rā xi ts'ínkjas'en én xi Ntǫaná tsjáha nga xi nchja én xi kj'ái xi najmi ch'a mankjihin. Tunga ndahá tǫin tsa tǫin xi ts'ínk'atiya én xi kj'ái xi tsjáha Espiritu, tū xi b'a ts'ín kuisintjehen xuta ninku.

⁶ Kui b'a maha, já nts'e, tsa kfínsenuu kō kuinch-jakonuu kj'ái én xi tsjána Espiritu xi najmi ch'a mankjihin, ¿mí nihi xi sakúnuu tsa b'a ts'ian? ¿A najmi tū sahá nda tǫin nga xínyanuu ni xi b'éǫña chjina Ntǫaná, kō a rā ni xi ts'e Ntǫaná xi mankjinna, kō a rā ts'ínkjas'ennuu nku én xi kit-sjána Ntǫaná, kō a rā tǫin ni xi kuakuyánuu?

⁷ Santaha ni xi fane xi nkúhu yánaXu kō a rā arpa, tsa najmi kj'ái kj'ái ts'ín fane, ¿nkú ts'ín cháha suun xi tǫin'ekjanekoho yánaXu kō a rā arpa? ⁸ Kō

t̄sa najmi k̄juanē sisin t̄jio xi nch̄jahā já juun̄ nga k̄ján, ¿yá xi k'uénda yjoh̄o nga nḡjuaī k̄ján? ⁹ B'a ma ajinn̄uu. Tsa ch̄ubo k̄j'aī én xi najmi ch'a man̄kjih̄in, ¿nkú ts'ín kam̄ankjih̄in rā xutā ni xi ch̄ubo? B'a j̄oya xi nkúhu tsa tíchubajih̄insón.

¹⁰ Nkjin mahā én xi t̄jín asunteē k̄o nkúnkú t̄j̄ih̄in sin. ¹¹ Tunga tsa najmi tímankjinna nkú tsuhū rā én xi t̄inch̄jakona nku nda, nku nda xi najmi yō nankih̄i kamahā an ndō k̄o an nku nda xi xin nankih̄i kamana ndō. ¹² B'a tā tíma ajinn̄uu. Mjenuu nga s'en̄uu nkjin t̄ikjá k̄juanda xi tsjá Espiritū Nt̄ianá. 'Yún ní n'e mjo nga nkjin katuma k̄juanda xi k̄jénsint̄jen xutā n̄inku.

¹³ Kui b'a maha, xi nch̄jaha k̄j'aī én xi tsjáhā Espiritū, katankih̄i Nt̄ianá tū xi kamahā rā ts'ínk'atiya én xi kuinch̄ja. ¹⁴ At'ahā tsa nk'ie nga kuinch̄jaka Nt̄ianá, kuinch̄ja k̄j'aī én xi tsjanā Espiritū, najmi ts'inch̄jén k̄juankjink'unna. Tū animanā t̄inch̄jakohó Nt̄ianá. ¹⁵ Kui nga, ¿mí ni xi ts'ian n̄i ma? Animanā kuinch̄jakohona Nt̄ianá, tunga tā ts'inch̄jénná k̄juankjintak'unna. Animanā sékohona, tunga tā ts'inch̄jénná k̄juankjintak'unna. ¹⁶ At'ahā tsa tū animah̄i ní t̄in'etsjokoh̄o r̄i Nt̄ianá k̄o as'aī t̄ibasín̄juhi nku xi najmi be ni xi t̄in'ei, ¿nkú ts'ín nkuhú ts'íin̄ makoh̄o ri yjoh̄o nga ts'íintsjoh̄o Nt̄ianá nk'ie nga najmi tímankjih̄in ni xi tíchubai? ¹⁷ At'ahā k̄juaxi nga nda ts'ín t̄in'etsjoihī Nt̄ianá nga b'a t̄in'ei, tunga najmi tíchjus̄int̄jenní nda xinkuu.

¹⁸ Tsjahā máb'ach̄j̄ih̄i Nt̄ianá nga 'yún nch̄ja sa k̄j'aī én xi tsjanā Espiritū nga jun. ¹⁹ Tunga nk'ie nga ma ñjakúkā xutā n̄inku, tū sahá

mjena kuinchja tsa tu un tsu'ba én xi kuitjujin kjuankjintak'unna nga te mii tsu'ba én xi najmi ch'a kamankjihin. At'aha én xi bitjujin kjuankjintak'unna, kui xi tsjánnyáha xuta xingisoo.

²⁰ Jun já nts'e, najmi b'a tu ts'in n'enkjintak'un xi nkú ts'in ts'innkjink'un jántí xi. Xi nkú ní ts'in je tjíyaha ntí xi, b'a ní ts'in je kas'eyanu, tunga n'enkjintak'unnú xi nkú ts'in ts'innkjink'un xuta xi chá. ²¹ B'i ts'in tjit'a xujun kjuatexumoo:

Kj'ai én ko kj'ai xuta xi xin nankihi ts'inchjén nga kuinchjaka xuta xu'bi.

Tunga ndaha tsa b'a ts'ian, najmi kuasínñjuna, kitsú Ntíaná.

²² Kui b'a maha, kj'ai én xi tsjá Espiritu nga nchja xuta, kui xi bakúchji nga'yúhun Ntíaná ngandaha xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná, najmi ngandaha xi ja s'ejihin. Tunga én xi tsjá Ntíaná nga n'ekjas'ehen xuta, kui xi 'bai ngandaha xuta xi ja s'ejihin, najmi ngandaha xi najmi s'ejihin.

²³ Tsa tíma ñjakú xuta ninku ko tsa ngayjee kuinchja kj'ai kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tsa as'ai kjuas'en yo xuta xi najmi be ni xi tín'o ko tsa xuta xi najmi s'ejihin Ntíaná, ¿a najmi b'ahá kuitsu nga lukuu? ²⁴ Tunga tsa ngatentoo tín'ekjas'on én xi títsjánuu Ntíaná, tsa as'ai kjuas'en yo xi najmi s'ejihin ko tsa xi najmi be ni xi tín'o, nk'ie nga kuint'é ni xi tíchubo, b'a kuitsu animaha nga tjihin ngatitsun ko nga n'enijéhe ra ni xi tjehen. ²⁵ S'ejña chji ni xi tjintu'má animaha ko kuasínkúnch'in nga ts'iintsjoho Ntíaná ko b'a kuitsu nga kjuaxi nga Ntíaná tijnajinnuu.

B'i ts'in tsakúya Pablo xi nkú n'e aya ninku

²⁶ Kui nga, ¿nkú kuixíaán ni, já nts'e? Nk'ie nga ma ñjakúkoo xinku, tjin xi se, tjin xi bakúyaha xuta xingisoo, tjin xi tsuya ni xi b'éjña chjihí Ntíaná, tjin xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, ko tjin xi ts'ínk'atiya éen. Ngatentee ni xi n'oo nga nkúnkú, b'a n'oo tu xi chjúsíntjehennu xuta ninku. ²⁷ Tsa tjin xi kuinchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu, tsa jo ko santaha tsa jan katuma. Nkúnkú b'a incha kats'in ko nku xi kats'ínk'atiya éen. ²⁸ Tsa najmi tjin xi maha ts'ínk'atiya éen, xi nchja kj'ai én xi tsjáha Espiritu tu sahá jyu kat'ejña. Kanchjako suba yjoho ko kanchjako Ntíaná.

²⁹ Ko máha xi ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, tsa jo ko tsa jan katuma ko xuta xingisoo kats'ínkjink'un sisin nkú tsuhu ra ni xi tint'é. ³⁰ Ko tsa nku xi kab'ejña yo Ntíaná k'ujéña chjihí kj'ai ni, kandjén jyu xi tinchjo. ³¹ B'a ts'in nkúnkú jun kama n'ekjas'on én xi Ntíaná tsjánuu tu xi ngatentoo chahanu ko sakú nga'yúnnuu. ³² Xi kik'aihi kjuanda nga ts'ínkjas'en én xi tsjáha Ntíaná, kui xi tjihin nga skue chuba nga kuinchja. ³³ At'aha kjuajyu tsjoho Ntíaná, najmi ni xi n'ejnu n'et'a.

Xi nkú ts'in tjñaha ngayjee xuta ninku xi ts'e Ntíaná, ³⁴ jminchjün tjihin nga ngjuén jyu aya ninku. At'aha najmi tjihin kjuá tsa kuinchja. Kant'é'éhen x'ihin xi nkú nga títsu kjuatéxumoo. ³⁵ Tsa tjin ni xi mjehe skue, ni'yaha kandjásjaiyaha x'ihin. At'aha najmi nda tjin tsa ajihin xuta ninku kuinchja nku tachjuún.

³⁶ ¿A ajinnuuhú kich'atuts'ihin ra nga kis'enijmí éhen Ntíaná? ¿A tu nkuhú jun xi kin'ekjóhooon éen? ³⁷ Tsa tjin xi b'a maha nga Ntíaná tsjáha

éhen kō a rā tsa kui xi kits'ínkjáih̄in nku kjuānda xi tsjá Espiritu, kui xi kats'ínkie nga kjuatéxumaha Nda Ntíaná xi tīb'et'ánūu ei. ³⁸ Tsa tjin xi najmi ts'ínsih̄in ni xi tīb'et'ánūu ei, najmi tū n'esihuun kō kui.

³⁹ Kui b'a maha, já nts'ena, katuma mjenūu nga Ntíaná katsjánūu éhen nga n'ekjas'on kō najmi tū b'ech'óhoo xi kuinchjā kj'ai én xi tsjá Espiritu.

⁴⁰ Ngatentee ni xi n'oo, n'esisiun kō tankínko ch'ich'iun.

15

B'i ts'in kits'ínkj'áitsjehen Pablo xuta ninku Corinto ni xi tjun tsakúyaha

¹ Kō nd'ai já nts'e, mjena ts'inkj'áitsjennūu én nda tsuhu Nda Ntíaná xi y'enijmínūu, xi kin'ekjóhōon kō xi ndjá tinchajūun. ² Kui én nda tsu xu'bi ts'ín nga k'uānkínūu yjonūu. B'a kama tsa n'etjusun én xi y'enijmínūu. At'aha tsa najmi, tsuhu rā ma nga tū kjuāndahá kis'ejinnūu éen.

³ Títjun kits'inkjas'enūu én xi kits'inkjáih̄in, nga ngat'aha ngatitsunná k'iehen Cristo. B'a kama xi nkú ts'ín tjit'a xujūn éhen Ntíaná. ⁴ Kis'eyanji kō nistjin xi ma jahan j'áíya ngáha rā ngabayoo, xi nkú ts'ín tjit'a xujūn éhen Ntíaná.

⁵ Tsakúchjih̄i yjohō Pedro kō askahan já postru xi te joo. ⁶ Askahan nkuhú nga tsakúchjih̄i rā yjohō ts'ati un unchan já nts'eé. Nkjin maha xi tjintu sa xi incha kieke Nda Ntíaná kō k'ua xi ja k'ien. ⁷ As'ai tā tsakúchjih̄i yjohō Santiago kō askahan ngayjee já postru.

⁸ Kō xi fekuhu, askahan kjin tsakúchjina yjohō.

⁹ At'aha b'a xian nga an xi 'yún ichí sa ajih̄in

já postru kō najmi ma k'an tsa nda postru xihin yjona, at'aha kitsjennki unkie xuta ninkuhu Ntjaná. ¹⁰ Tunga tu ngat'aha ní kjuandaha Ntjaná tsichu mahana yáha an nd'ai, kō najmi tu kjuandahá kitsjana kjuandaha Ntjaná. An xi 'yún kits'inxá sa nga ngayjee já postru xingisoo. Tunga najmi ahán xi b'a kits'ian. Kjuanda xi kik'ai nina, kui xi b'a kits'íun. ¹¹ Kui b'a maha, tsa an kō tsa já postru xingisoo, én nda tsuu y'enijmí kō kui xi kis'ejinnuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien

¹² Tunga tsa ni xi tís'enijmíhi nga j'áíya ngáha ra Cristo ngabayoo, ¿nkú ts'ín b'a tíncha tsuhu k'ua xi tjin ajinnuu nga najmi ta kj'uaíyaha ra xuta xi ja k'ien? ¹³ At'aha tsa najmi kj'uaíyaha xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áíyaha ngabayoo ma. ¹⁴ Kō tsa najmi j'áíyaha Cristo ngabayoo, kui xi tsuhu ra ma nga tu kjuandahá tíb'enijmí kō nga tu kjuandahá tís'ejinnuu éen. ¹⁵ Tsa ni xi b'a tjihin nij, já tsank'á ní jin, at'aha najmi b'a tjin ni xi tibixinyai. B'a tixian at'aha jin tsixinyai nga Ntjaná kits'ínkj'áíyaha Cristo ngabayoo, tunga tsa najmi ta kj'uaíyaha ra xuta, kui xi tsuhu ra nga najmi j'áíyaha Cristo.

¹⁶ At'aha tsa najmi ta kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ta ndaha Cristo najmi j'áíyaha. ¹⁷ Tsa najmi j'áíyaha Cristo ngabayoo, tu kjuandahá kis'ejinnuu ni xi kis'ejinnuu. Tu yje tintsubajihin so ngatit-sunnuu b'a. ¹⁸ Kō ta ja kindyja xuta xi k'ien xi kis'ejihin Cristo. ¹⁹ Tsa ni xi tu eihí asunntej tichuyáá ni xi sakúná at'aha s'ejinná Cristo, tu xi

kintehé tsjéheén ngayjee xuta xi ta tjín asunntei b'a.

²⁰ Tunga j'áíya kjuaxihí ra Cristo ngabayoo. Kui xi nkú joyaha chan xi tjun xi 'baihi Ntíaná, at'aha kui xi tjun j'áíyaha ajihin xuta k'ien. ²¹ At'aha xi nkú ts'ín ngat'aha ni xi kits'ihin nku nda j'aikjas'ehen ngabayoo, b'a ta ts'ín ngat'aha ni xi kits'ihin k'ái nda k'j'uaíyaha xuta ngabayoo. ²² Xi nkú ts'ín ngat'aha ni xi kits'ín Adan fesuhun ngayjee xuta, b'a ta ts'ín ngat'aha ni xi kits'ín Cristo n'ek'íentu tík'un síhin ngayjee xuta.

²³ Tunga f'áíyahá ra nga nkúnkú xi nkú ts'ín kanéhe. Tjun j'áíyaha Cristo ko askahan nk'ie nga k'j'uaí ngáha k'j'uaíyaha xuta xi ts'e. ²⁴ Nk'iehé kuitjusunyje ni xi kama asunntee. Tjun ts'íinkje Cristo ngayjee xi batéxuma ko ngayjee xi tjihin xá ko xi tjihin nga'yún, ko askahan ts'íinkjas'en má batéxuma aya ntsja Ntíaná xi Na'miná maha. ²⁵ Tjihin nga kuatéxuma Cristo santaha nkúhu nga k'uéntu kinte sjai ngayjee xi tífi kontraha. ²⁶ Kontra xi kfekuhu nga n'ekje, kui xi ngabayoo.

²⁷ At'aha Ntíaná kits'ínk'íentu kinte sjai Cristo ngayjee ni xi tjín. Tunga nk'ie nga b'a títsu éhen Ntíaná nga kin'ek'íentu ngayjee ni xi tjín kinte sjai Cristo, tínchja chji chji nga najmi ko Ntíaná xi tíña kinte sjai Cristo, at'aha kui xi b'a kits'íun. ²⁸ Ntíaná kits'ínkjas'ehen aya ntsja Cristo ngayjee ni xi tjín, ko nk'ie nga kits'ínk'íentu Cristo ngayjee ni xi tjín kinte sjai, as'ai ko ta Cristo xi Ntíhi Ntíaná ts'íinkjas'ehen yjoho Ntíaná. B'a ts'ín Ntíaná nkuhú kui kama ts'ehe ngayjee ni xi tjín.

²⁹ Tjín xi baténtá yjoho ngajoho xuta xi ja k'ien.

Tunga tsa najmi kj'uaíyaha xuta xi ja k'ien, ¿á ngajoho xuta xu'bo incha baténtaha yjoho xi b'a ts'íun?

³⁰ Ko jin, ¿á tín'ekjáihin ri ni ch'onk'un xi tímat'ain tehenteheni? ³¹ An bi, já nts'e, xki nístjin tíjñajihin ngabayoo. Kjuaxi ni xi tíxinnuu xi nkú ts'ín kjuaxi nga tsjo mana nga s'ejinnuu Nda Ntíaná Jesu-cristo. ³² Nanki Efeso kis'ekona kjuasti já xi b'a ts'ín kjan xi nkúhu chu kjan, tunga tsa najmi ta kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien, ¿mí nihi xi tsijnena nga b'a kits'ian? Tu sahá b'a n'eé xi nkú incha tsu k'ua já: “S'ía ko chineé, at'aha ndyjuni kuayá.”

³³ Najmi tu 'bainto tsa tjín xi k'uanachannuu. Yo nga b'a tsu én: “Xi tsjenko xuta xi ch'onk'un, ta ch'onk'un bitju.” ³⁴ N'ek'óntjaiyo kjuankjintak'unnuu ko najmi tu n'o ngatitsun. At'aha tjín ajinnuu xi najmi be ni xi ts'e Ntíaná. B'a tíxinnuu tu xi kama subahanuu.

B'i ts'ín tsakúya Pablo nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta xi ja k'ien

³⁵ Kutsa tjíhín xi b'a kuitsy: “¿Nkú kama nk'ie nga kj'uaíya ngáha ra xuta k'ien? ¿Mí yjonintehe xi k'ua ngáha?”

³⁶ Ji nda nchini xi b'a tibixín! Ni xi b'entjei najmi kuasu tsa najmi títjun kuayá. ³⁷ Najmi ni xi stjúkjoo b'entjei. Xujmá ní b'entjei, tsa xujmá tuniñu ko tsa kj'ái xujmá. ³⁸ Ntíaná tsjáha xujmoo yjoninte xi mjehe. Nga nkúnkú xujmoo tsjáha yjoninte xi kanéhe.

³⁹ Najmi tu nku chuba yjoninte xi tjín. Kj'ái k'un yjonintehe xuta ko kj'ái k'un xi ts'e chu. Kj'ái

k'un ngá xi ts'e nisee kō tā kj'aí k'un xi ts'e tiu.
⁴⁰ B'a tā ts'ín kj'aí k'un ni xi tjin nk'a ján kō xi tjin
 t'anankiu. Tsjo k'un xi tjin nk'a ján kō tsjo k'un
 xi tjin t'anankiu, tunga kj'aí kj'aí kjuatsjo xi tjiin.
⁴¹ Ts'iu kj'aí ts'ín bat'ai, kō sóo kj'aí ts'ín bat'ai, kō
 niñuu kj'aí ts'ín bat'ai ngá. Kō nga nkúnkú niñu xi
 tjin kj'aí kj'aí ts'ín bat'ai.

⁴² B'a tā kama nk'ie nga kj'uaíyaha xuta
 ngabayoo. S'eyanji yjoninte xi maha batsun,
 tunga yjoninte xi kj'uaíya ngáha rá najmi tá
 kamaha rá kuatsúhun. ⁴³ S'eyanji ni xi najmi
 chumi ni chjihi rá, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha
 rá s'ehe kjuachánka. S'eyanji xi najmi tjiin
 nga'yún, tunga nk'ie nga kj'uaíya ngáha rá s'ehe
 nga'yún. ⁴⁴ S'eyanji yjoninte xi kich'aá nd'ai,
 tunga kj'uaíya ngáha rá yjoninte xi Espirituhu
 Ntjaná k'uénda xi nkú ts'ín mjehe. Tsa tjin yjoninte
 xi nkúhu xi kich'aá, kō tā tjin ngá xi k'uénda
 Espirituhu Ntjaná.

⁴⁵ B'a ts'ín tjit'a xujun éhen Ntjaná: “Nda xi tjuun
 kin'enda kō y'eña tík'un.” Kui xi Adan. Tunga
 Adan xi fekuhu, xi Cristo, kui xi tsichu ma Espiritu
 xi ts'ínk'íentu tík'un xuta. ⁴⁶ Tunga najmi kjuatik'un
 xi tsjáha Espiritu xi tjun. Títjun ní kjuatik'un xi tsjá
 asuntei, askahan kjuatik'un xi tsjá Espiritu.

⁴⁷ Nda xi tjuun ndyjo t'anankiu kin'endakoho,
 tunga nda xi ma johó ndjiojmi ján nibaha. ⁴⁸ Xi
 nkú tjin nda xi kin'endakoho ndyjo t'anankiu, b'a
 tā k'un ngayjee xi ts'e t'anankiu. Kō xi nkú tjin nda
 xi nibaha ndjiojmi ján, b'a tā k'un ngayjee xi ts'e
 ndjiojmi ján. ⁴⁹ Xi nkú ts'ín tjiyaná nd'ai xi nkúhu
 nda xi kamandakoho ndyjo t'anankiu, b'a tā ts'ín

s'eyaná xi nkúhu nda xi kin'e nibáha ndjiojmi ján.

⁵⁰ Jun já nts'e, tíxinyanu nga yjoninte xi kich'aá nd'ai najmi kama kjuas'enjin nga Ntjaná kuatéxumaha. Ta ndaha ni xi maha batsun najmi ma sakúntehe ajihin ni xi najmi maha batsun.

⁵¹ Xinya manuu ni xi tijná 'maná. Najmi ngatenteé kuayáá, tunga ngatenteéhé k'oóntjaiyaá. ⁵² Xi nkú ts'in kitsa b'echjáá ko chjux'áá tunkaán, b'a ts'in kitsa k'oóntjaiyaá nk'ie kjuane tjio xi fekuu. At'aha kjuane tjioo, as'ai kjuaiyaha ngabayoo xuta xi ja k'ien tu xi najmi ta kuayá saha, ko ná ta k'oóntjaiyaá. ⁵³ At'aha yjoninte xi kich'aá nd'ai xi maha batsun tihin nga yjoninte xi najmi maha batsun kama. Yjonintená xi maha 'me nd'ai tihin nga yjoninte xi najmi ta kuayáha kama.

⁵⁴ Nk'ie nga yjonintená xi maha batsun kama yjoninte xi najmi maha batsun, ko nk'ie nga yjonintená xi maha 'me kama yjoninte xi najmi ta kuayáha, nk'iehé kuitjusun én xi tjit'a:

Ja kuan'ekje ngabayoo, ja kuan'e nganaha.

⁵⁵ Ji ngabaya, ¿má ni nga kin'e nganai?

Ji ngabaya, ¿má ni nga'yún

xi n'ek'ienkohoni xuta?

⁵⁶ At'aha ngabayoo ts'inchjén ngatitsuun nga ts'ink'ienkoho xuta, ko ngatitsuun ts'inchjén kjuatéxumoo nga bakúchji ni xi 'mihí ngatitsuun.

⁵⁷ Tunga máb'achjhi ra Ntjaná, kui xi tsjáná nga n'e nganaáha ngabayoo ngat'aha ni xi kits'in Nda Ntjaná Jesucristo.

⁵⁸ Kui b'a maha, já nts'ena xi 'yún tjona, ndjá tincho ko tjen nga'yúhuun yjonuu. Tehente

tankínko ndju so xáha Nda Ntíaná. Yo nga najmi xá tiya tín'o nga Nda Ntíaná tín'exát'ohoo.

16

B'i ts'ín kitsúya Pablo nga n'esúhun toon chje xuta ninku Jerusalen

¹ Máha ngat'a ts'e toon chje xi t́imasúhun xuta ninku Jerusalen, b'a ta n'oo xi nkú nga kixihin xuta ninku xi tj́ntu nanki xi tj́n ante Galacia. ² Xi nkú tj́n mahanu, xki tuminku t'ejña t'axiún ichi toon nga nkúnkú. Xi nkú tj́n sakúnúu, b'a tj́n t'ejña t'axiún. Ch'atjó tooon tu xi nk'ie nga kuichusehenuu najmi tj́hin nga chj'asúhun toon chje.

³ Nk'ie nga kuicha yo ts'inkjía nanki Jerusalen xuta xi jun chj'ajiun ko tsjaha xujun má nga an t́b'exá, tu xi ngjuaikohó ra toon xi kin'esúun xuta ninku xi tj́n ján. ⁴ Tsa nda tj́n nga ko an kfían yo, ta ts'inka njyá jóo.

B'i ts'ín kitsúya Pablo ni xi tj́ndaha nga ts'ín

⁵ Kfínsenuu, tunga nk'iehé nga kj'ua ante Macedonia kfínsenuu, at'aha tj́hin nga kj'ua nanki xi tj́n yo. ⁶ Kutsa nkjihín nistjin kúátejñajinnuu nga kuicha yo. Kutsa yohó ts'inkj'a nistjin chunch'oon, tu xi b'a ts'ín kama kujsinkohonú má xi tjeheh kfín ngáhana askahan. ⁷ At'aha najmi mjena tsa tu skuehénuu nga kj'ua yo. Mje nína nkjin nistjin kúátejñajinnuu. B'a ts'ian tsa Ntíaná tsjántena. ⁸ Tunga kúátejñaná nanki Efeso santaha nkúhu nga kuichú S'í Pentekoste, ⁹ at'aha sakúntena nga ts'inxá sisian, ndaha tsa nkjin maha xi fi kontraha ni xi t́ts'ian.

10 Tsa kuichúsenyu Timoteo yo, nda n'e n'ekjóhōon tu xi tsjo k'úéhe ra nga k'úéñajinnu. At'aha ta xaha Nda Ntiana tít'sín xi nkúhu an. 11 Kui nga najmi tu 'bainto tsa tjín xi tu tohón kamaha ndo. Tu sa ní tisinkoo tu xi nda ts'ín kats'innđuúhu niyáha nga k'j'uaísehena ei. Kas'ehe kjuajyu nga kanibá, at'aha tikuyá nga k'j'uaíko já nts'eé xingisoo.

12 Máha nda nts'eé Apolo, b'a kixin nkjúhun nga ngjuáiko já nts'eé xi ngjuáitsubek'únnu, tunga najmi kits'ín yuhú nga nd'ai ngjuai. Nk'ie rú nga sakúntehe, nk'ie rú nga ngjuai.

B'i ts'ín kits'ínkje Pablo xjuin

13 Tintsuba ndo ko ndjá tinchajiun xi s'ejinná. Ndjá n'esjo yjonu ko tjen nga'yúhun yjonu.

14 Ngayjee ni xi n'ekoo xinkju, katakúchji kjuatjonu.

15 Jun já nts'e, yo nga xuta xinkjín nda Estefana tjun kits'ínkjáihin éhen Ntiana ajihin xuta xi tjín ante Akaya ko kitsjáha yjoho nga tíncha basinko xuta ninku. 16 Tíbankinu nga tasinñjuhu xuta xi b'a k'un xi nkúhu xuta xu'bi ko ngayjee xi ta kuihi xá xi ts'ín ko xi ts'ínkjas'ehen yjoho xoo.

17 Tsjo mana nga j'aisena Estefana ko Fortunato ko Akaike, at'aha ngajonu incha tsasinkona.

18 Kits'ín nga kikjenta animana xi nkú nga ta kits'ín ajinnu. Xuta xi nkúhu xu'bi kayaha nga nda nkjún xá xi ts'ín.

19 Tít'sínkinu kjuasuniña xuta ninku xi tjín ante Asia. Akila ko Priscila ko ngayjee xuta ninku xi ma ñjakú ni'yaha 'yún tít'sínkinu kjuasuniña jun xi ta s'ejinnu Nda Ntiana. 20 Ko ngayjee já nts'eé xi

tjín ei títs'ínkjinuu kjuasuniña. B'i ngján súníñoḥo xinkiu.

²¹ An Pablo ntuna tíb'et'áhanuu kjuasuniñana.

²² Tsa tjín xi najmi tjoḥo Nda Ntíaná Jesucristo, kui najmi nda katuma nginkun Ntíaná. ¡Nibái Nda Ntia!

²³ Kas'enuu kjuandaha Nda Ntíaná Jesucristo.

²⁴ Tjona ngatentoḥ jun xi nkú ts'ín Cristo Jesu tjoḥo ñá.

Éhen Ntíaná
New Testament in Mazatec, Jalapa de Díaz
(MX:maj:Mazatec, Jalapa de Díaz)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, Jalapa de Díaz

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, Jalapa de Díaz [maj], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, Jalapa de Díaz

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

e05183c2-7c34-5cdd-8c78-15ea51bd8cbb